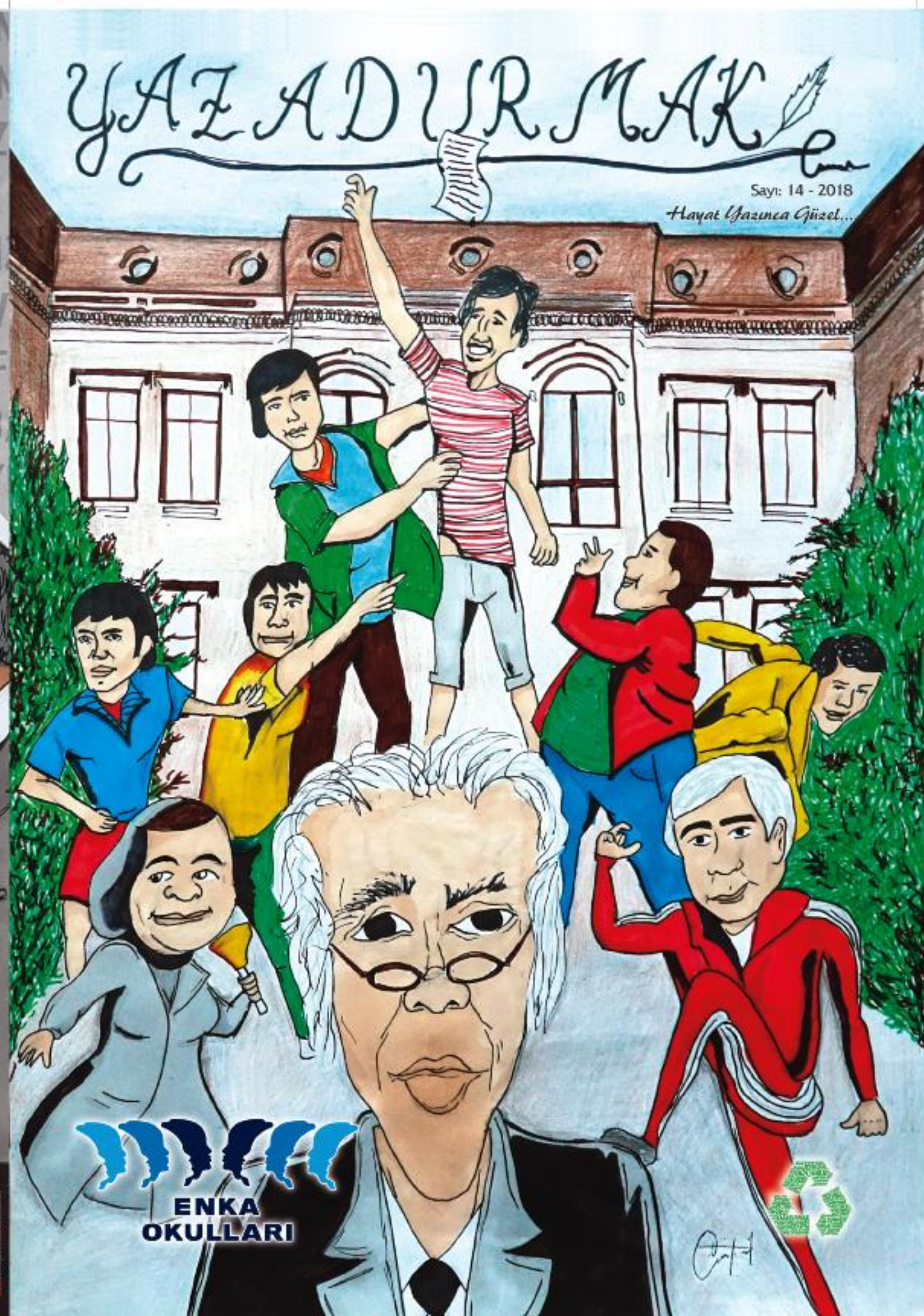

GELİŞEN VÜCUTLAR.
GÜÇLENEN ZEKALAR.

YE
ÖĞREN
YAŞA

Ye öğren yaşa felsefesi ışığında, konusunda uzman diyetisyenlerin hazırladığı menülerimiz ve tecrübeli kadromuzla eğitim kurumlarının hizmetindeyiz.

yazadurmak

ADAPAZARI
ÖZEL ENKA OKULLARI

Bilim, Sanat, Spor ve
Edebiyat Dergisi
Yayın Tarihi: Mayıs - 2018

SAHİBİ

Adapazarı Özel ENKA
Okulları

Adına Yayın Sahibi
Hüsnü YILMAZ
Lise Okul Müdürü

YAZI İŞLERİ
SORUMLUSU
Gül AKYILDIZ

YAYIN SORUMLUSU
Sibel AKKUZU

YAYIN KURULU
Tutku ÇALIŞ
Eslem TANTAN
Selenay YILMAZ
Tülin ÇELEBİ

KAPAK ÇİZİMİ
Tutku ÇALIŞ

ARKA KAPAK TASARIMI
Ece BİRYAN

GRAFİK TASARIM ve
BASKI ORGANİZASYON

ALMEDIA
GENİŞ ARAŞTIRMA

Tiğcılar Mh. Köf Sk. No:5
Adapazarı / SAKARYA
T/F: 0264 277 20 07
www.almedia.com.tr
bilgi@almedia.com.tr

"Bak beyim, sana iki çift lafım var:"

"Bak beyim, sana iki çift lafım var!"

"Bak beyim, sana iki çift lafım var! Koskoca adamsın. Paran var, pulun var, her şeyin var. Binlerce kişi çalışıyor emrinde. Yakışır mı sana ekmekle oynamak? Yakışır mı bunca günahsız, çoluğu çocuğu karda kışta so-kağa atmak, aç bırakmak? Ama nasıl yakışmaz?"

... Ben boşuna konuşuyorum. Sevgiyi tanımayan adama sevgiyi anlatmaya çalışıyorum.

Sen! Büyük patron, milyarder, para babası, fabrikalar sahibi Saim Bey... Sen mi büyüksün? Hayır, ben büyüğüm, ben Yaşar Usta! Sen benim yanımda bir hiçsin, anlıyor musun? Bir hiç. Gözümüzde pul kadar bile değerin yok. Ama şunu iyi bil, ne oğluma ne de gelinime hiçbir şey yapamayacaksın, yıkamayacaksın, dağıtamayacaksın, mağlup edemeyeceksin bizi! Çünkü biz birbirimize parayla pulla değil, sevgiyle bağlıyız. Bizler birbirimizi seviyoruz. Biz bir aileyiz. Biz güzel bir aileyiz. Bunu yıkmaya senin gücün yeter mi sanıyorsun? Dokunma artık aileme! Dokunma çocuklarıma! Dokunma oğluma, gellinime... Eğer onların kılına zarar gelirse ben, ömründe bir karıncayı bile incitmemiş olan ben, Yaşar Usta, hiç düşünmeden çeker vururum seni. Anlıyor musun? Vururum ve dönüp arkama bakmam bile."

Hepimiz hatırlarız bu repliği. Türk sinemasının unutulmaz repliklerinden biriydi. "Bizim Aile" filminde Münir Özkul ile birlikte hafızalara kazındı. 92 yıllık ömrünün büyük bir çoğunluğunu tutkuyla yaptığı işine adanmış Münir Özkul, özellikle Hababam Sınıfı'ndaki "Kel Mahmut" rolü ile izleyicilerin beğenisini topladı. Öyle ki bugün bile ekranlarda Hababam Sınıfı'nı gördüğümüzde izlemekten geçemiyoruz. Ayrıca tiyatro sahnesinde de başrolü üstlenerek Türk tiyatrosunun ilerlemesine katkıda bulundu. W. Shakespeare'nin de dediği gibi "Dünya, büyük bir tiyatro sahnesi gibidir. Herkes bu sahnede rolünü oynar, rolü bitince de bu sahneyi terk eder." Böylece usta Münir Özkul da hayatının rolünü oynayıp 5 Ocak 2018'de bizlere veda etti. Ondan kalanlar ise onun ayak izlerini takip eden geleceğin tiyatro sanatçılarıdır. Bizler de tüm sinema ve tiyatro duayenlerini Münir Özkul özelinde andık. Bu seneki sayımızın teması olarak sinema, tiyatro ve unutulmaz eser olan Hababam Sınıfı'nı seçtik. Umanız okudukça izlemek izledikçe anmak istersiniz.

"Tiyatro, sanatın tümü gibi bir okuldur. Eğitir, geliştirir insanı, dünyasının sınırlarını genişletir." - Haldun Taner

Ayrıca her yıl yaptığımız gibi dergimizi geri dönüştürülebilir ve çevreye zararsız maddelerden bastırarak, "Sorumlu Tüketim ve Üretim" küresel hedefine de

hizmet ederek sürdürülebilir toplum anlayışıyla çalışmalarımızı tamamladık. Daha çok hayal etmeniz ve sanat ile iç içe yaşamanız dileğiyle, keyifli okumalar. #sürdürülebilirokul

Dergi Birimi

içindekiler

**"Okuyorum.
Öyleyse
Varım."**
Gül Akyıldız
TDE Öğretmeni

06

07
I. Atay Aslan / 11 A

CNN TÜRK
CNN TÜRK
GENEL YAYIN
YÖNETMENİ
**FERHAT
BORATAV**
RÖPORTAJI

8-9-10-11

**Tuluhan
Tekelioğlu
Röportajı**

12-13

Dergi Birimi

14-15
Dergi Birimi

**Çocuk
Edebiyatına
Karin
Karakaşlı ile
Giriş Yaptık.**

16-17-18-19

Dergi Birimi

**"Roman
Kahramanı
Olan
Kadın ve
Gerçek Kadın"**

20-21

Dergi Birimi

**"Gözlerin bir
çığlık, bir
yaralı
haykırış"**

Zeynep Livanelli

22-23

Dergi Birimi

**Herkese
Merhaba,
24-25**

Dergi Birimi

**Herkese
Merhaba,
24-25**

Dergi Birimi

**26
Tutku
ÇALIŞ
9-C**

**27
Şevval
BALABAN
9-A**

28-29
Fotograf:
Cemal Mert KARACI
29-B
Geçmişin Gölgesi
Şiir: Tuluhan Tekelioğlu
Foto: A.
Geçmişin
Gölgesinde

*"Geçmişin
Gölgesinde"*

**Herkese
Merhaba,
32-33**

Dergi Birimi

Kitaplar 30-31
Dile Geldi

Yaşadığımız Yeri Ne Kadar Tanıyorsunuz?

32-33-34-35

**"Olmak ya da
olmamak,
işte bütün
mesele bu!"**

36-37

Tiyatro Kulübü
Tuğba Batman

**Neleri
İzledik?
Hangilerini
Beğendik?**

38-39

Dergi Birimi

**Kemal ile
"Kemale Eren"ler**

Dergi Birimi

**Entre
Viajar y
Vivir. ¿Qué
te parece?**

42

Rafael
RISQUEZ
NAVASAS

43 Eren Can Kılıç / 9 A
*Tanıdık
Topraklardan
Lazaklara*

45

“Okuyorum. Öyleyse Varım.”

Yazmak bir sanattır. Sanat da insanın hayal gücünün derinliklerinden gelir ve ilk bakışta olduğu gibi son çözümlemede de özgün, gizemli ve kolay yorumlanmanın ötesinde olmalıdır. Bir yazar yazdıklarıyla iç dünyasının kapılarını okura aralarken bir yandan da okuyanın -bazen kendinden bile gizlediklerini- iç dünyasını okura aralar. Okurun bazen bilerek bazen de bilmeden kapattığı kapılar, yazarın kurgusuyla kendine bir fırsat yakalar ve aralanır. Aslında yazmakla bağlantılı en önemli şey “okumak”. Yazarın mükemmel bir kurgu oluşturabilmesiyle önce yazarın kendisinde başlayan okuma eylemi, yazarın anlattıklarını anlayabilmek için de okura geçen bir roldür. Bu rol yazardan okura, okurdan yazara bir devrim içerisindedir. Bu yıl okuduğum bir kitapta okuma eyleminin önemiyle ilgili çok farklı iki hikaye dikkatimi çekti. Kara Kitap romanı “Şehzadenin Hikayesi” bölümü ve Borges’in hayat hikayesi. Salt bir bakışla okuma eylemi tehlikeli dedirten bu hikayeler aslında okuma eyleminin ne kadar önemli ve hayati bir durum olduğunu kanıtıyor.

Arjantinli hikaye, deneme yazarı ve şairi birçok önemli edebiyat eserini İspanyolca ve İngilizceye tercüme eden ve “Büyülü Gerçekçilik” akımının en önemli isimlerinden olan Jorge Luis Borges diyor ki, “Özgünlük denen şeyin olanak dışı olduğunu düşünüyorum. Geçmiş belli belirsiz çeşitlenebilir. Her yazar yeni bir tonlamaya, yeni bir nüansa sahip olabilir, ama hepsi bundan ibarettir. Belki her kuşak aynı şiiri yazıyor, aynı öyküyü yineliyor, ama küçük, benzeri olmayan bir tonlama, bir ses farkı ile yazıyor ve yineliyor. Bu da yeterli.” Kendini Batı kültür dünyasına ait ve Batı edebiyat geleneğinin bir mirasçısı sayan Borges için yeterli olabilir ama başka bir kültür dünyasından gelen bir Türk yazarı için yeterli olup olmadığını Pamuk bu kitabında “Şehzadenin Hikayesi” ile çarpıcı bir şekilde açıklıyor sanki. Hikayeye göre, “Osman Celâleddin Efendi ‘Hayatın en önemli sorununun insanın kendisi olabilmesi ya da olamaması olduğunu keşfetmiş’ bir şehzadeymiş, ileride iyi bir padişah olabilmek için kasının duvarları arkasında altı yıl durmadan okumuş, ama birden fark etmiş ki düşüncelerini, kararlarını, davranış biçimlerini hep okuduğu kitaplar belirlemektedir. Şehzade bu etki altında bir türlü kendi olamamış, başkalarının gölgesi olabilmemiş ancak bunun üzerine bütün o yazarlardan, kitaplardan ve hikâyelerden kurtulması gerektiğine karar vermiş ve hepsini kasından uzaklaştırmış ya da yakmıştır. Onlardan kurtulmak on yılını almış şehzadenin ve bu arada anlamış ki verdiği bu savaş yalnız kendi savaşı değil; kaderleri, yıkılmakta olan Osmanlı Devleti’ne bağlanmış milyonlarca insanın savaşıdır. Çünkü ‘Kendileri olamayan bütün kavimler bir ötekini taklit eden bütün uygarlıklar, başkalarının hikâyeleriyle mutlu olabilen bütün milletler yıkılmaya, yok olmaya, unutulmaya’ mahkûmdurlar diye düşünürmüş şehzade (s. 396). Borges’in dediği gibi özgürlük denen şey bu şehzadenin yaptığını, yapmadığımız sürece mümkün mü? Biz insanlar okuyarak aslında kendimizi okuduğumuz kurguların yerine koyup onların hayatını mı yaşıyoruz? Romanın geneline hakim olan bir şey vardır o da Galip’in aslında kendi kişiliğini Celal’in kimliğinde bulması, yani bu iki ismin aslında tek kişi olmasıdır. Okuma eylemi aslında bize bu sorgulamayı her zaman yaptırır. Benliğimizin şekillenmesinde en büyük rolü alan eylemlerdendir. Okumak günümüzde çok da önemsenen bir durum değildir ve maalesef araştır-

malar okumayan, sorgulamayan bir nesil ortaya çıktığının verilerini de ortaya koymaktadır. Romanda, şehzade bir benlik arayışındaydı ve okuduğu her kitap aslında ona kim olmadığını gösterdi ve o kim olduğunu tüm okumalarından sonra öğrendi. Peki ya bizler okumaya hiç şans vermeden benliğimizin bu ya da farklı olduğunu nasıl anlayacağız?

Farklı bir nokta da “kör olmak” konusudur. **Okuyarak kör olmak...** Borges okuyarak kör olan yazarlardır. “Borges, dünyada kendisi gibi kör olan bir yazar olup olmadığını merak etmiş, uzun araştırmalardan sonra Cemil Meriç’e ulaşarak deneyimlerini paylaşmak istemiştir. 27 Mart 1982 tarihini taşıyan bu ilk mektuptan sonra iki büyük yazarın arasında iki yıl boyunca gidip gelen mektuplar, o yılların eşi bulunmaz ve zengin tanıklığını içermektedir.” Sefa Kaplan’ın Cemil Meriç’e karşı duyduğu gönül borcunu ödediği, Jorge Luis Borges’i de bir parçası yaptığı kitabı *Gözleri Görmeyen İki Adam* üzerine bir inceleme kitabı olmuştur.” Bu bilgiye baktığımız da okuma eyleminin önemini anlatan farklı bir durumla da karşılaşmış oluyoruz: Okuyarak kör olmak...

Okumak öyle bir eylem ki aldığınız zevk sizi okumaya, daha çok okumaya ve belki okumaktan bir gün gözlerinizin kör olması durumuna bile götürebilir. Borges ve Cemil Meriç örneklerinde olduğu gibi. Duydunuz mu bilmiyorum ama şöyle bir durum vardır:

Harese denilen bir diken vardır çöllerde ve bu dikenin çok seven develer yedikçe diken ağızlarını kanatır ama bu kan tuzla birleşince sürekli yeme isteği doğurur ve develer yedikçe ağızları kanar ağızları kanadıkça da yerler. Aynı bu çöl hayvanları gibi insanlar da “haz” almaktan çok hoşlanırlar. Haz aldıkları şeyleri, bıkmadan usanmadan yapmaya devam ederler. Bu hazların belki de en güzeli okumaktır. Borges’te ya da Cemil Meriç’teki gibi körlüğe neden olsa da başladığınızda vazgeçilmesi zor bir zevke dönüşür. Herkes sevmeyi okumayı elbette. Gereksiz bir eylem olarak görülen aslında verdiği hazın farkına varılmasındandır sanırım. Okumak, okuduğunu aktarmaktır, okudukça yeni dünyalar tanımak, yeni insanlarla

tanışmaktır aslında. Bu insanların çoğu hayali karakterler yani yazarın kurguladıkları da olsa aslında onlar bizlerden birileridir. Şehzade de olduğu gibi herkesi tanımak ve en sonunda kendini bulmaktır okumak. Varlığının bilincine varmak. Elimize bir kitap alalım ve şehzade gibi kendimizin arayışına başlayalım. Belki birinci okumamızda belki yüzüncü okumamızda ama mutlaka buluruz kendimizi ve aradığımızı.

“Hayat okuyup yazınca güzel.” keyifli okumalar.

Gül Akyıldız
TDE Öğretmeni

Saçlarına Gece Bulaşmış Fırtınalı Kadın

Fırtınalı kadını

Gözlerime sonbaharı getirirsin sen

Ve ben

Olurum dağınık bir adam köşesinde çişleyen

Öyle bir adam adam olurum ki

Sokak lambaları yadırgamaz halimi

Kaldırımlarınayakşırum şu çıkmış şehrin

Su kadar tedirgin kadınlar sevdim ben

En ufak rüzgarda dalgalandılar

Kirpiklerine küfürler asıp

Kasıklarına başkallımanlar buldular

Şimdi sen geldin

Saçlarında gecenin mavisi ve siyahıyla

Dudaklarında ince bir tebessümle

Kasatıralı gözleriyle

Geldin

Dalgasız ve rüzgarsız olalım sevgilim

Hatta sen bir göl ol hiç buruşmayan

Bense kıyıda yaşlı bir ağaç olayım

Manzarasından hiç sıkılmayan

Sen önümde cam gibi uzan

Ben sararayım yeşereyim

Hatta yapraksız çirkinleşeyim

Fakat begonviller kadar dingin kalalım

Her an

I. Atay Aslan / 11 A

Grafik: <https://siyahkalemim.wordpress.com/2012/09/28/sonbahar>, Siyah İnci, 22.05.2018

Gökyüzünün Altında Ne Oluyorsa Bilmek Gerek

CNN TÜRK
GENEL YAYIN
YÖNETMENİ
FERHAT
BORATAV
RÖPORTAJI

Soru 1: Boğaziçi Üniversitesinde Tarih Bölümü mezununuz ama şu an habercilikle uğraşıyorsunuz, bu işe yönelmenizdeki kırılma noktası ne oldu?

Ferhat Boratav: Ben şuna inanıyorum bizim yaptığımız işin esas hikaye anlatmak. Hikaye anlatmanın Türkiye'de biraz küçültücü bir anlamı var. "Ya kes hikayeyi, ne anlatıyorsun?" deriz ama bu öyle değil. Bizim işimiz hikaye anlatmak. Biz hep bir şeyin hikayesini anlatıyoruz. İnsanların, kurumların hikayelerini anlatıyoruz. Olayları anlatıyoruz. Ben üniversitede ve liseden başlayarak toplam neredeyse 9 yıl çok çok aktif olarak tiyatro yaptım. Oyun yazmaktan yönetmeye, dekoru yapmaktan kostümünü kesmeye her şeyle uğraşarak tiyatro yaptım ve o bana hikaye anlatmayı öğretti. "Nasıl hikaye anlatılır?" Bu deneyimlerimi kullanarak ve bunu daha sonra üniversitede aldığım eğitimin verdiği bilgilerle birleştirerek gazetecilik işine girdim. En başta gazeteci olmak istiyordum, çok emin değilim ama mastırımı yaparken insanlarla konuştuğum bir tez konum vardı, orada insanlarla konuşmayı sevdiğimi, insanların hayatını öğrenmeyi sevdiğimi keşfettim ve bunu en rahat yapabileceğim yerlerden birisinin gazetecilik olduğunu düşünerek gazeteciliğe çıktım. Şunu vurgulamak istiyorum, bugün kullandığım becerilerin en büyük bölümünü derslerimde değil, tiyatro çalışmalarında aldım. Bu yüzden okulunuzda yaptığınız etkinlikleri iyi değerlendirin. Şöyle düşünün, ileride doktor ya da hakim olabilirsiniz. Kulüplerinizde, sosyal etkinliklerinizde yaptığınız çalışmalar size çok yarayacak. Bu alanda yani okul gazetesinde yaptığınız çalışmalar her yerde işinize yarayabilir, işinize yaraması için ille de gazeteci olmanız gerekmez. Okul gazetesine yazı yazıyorsanız ve iyi yazmayı beceriyorsanız o sizin her işinize yarar. Örneğin bazen önüme gelen dava dosyasının Türkçesini bile anlamıyorum, o kadar kötü yazılmış oluyor ki! Dolayısıyla burada öğreneceğiniz şey sizin her işinize yarar. Başka alanlarda çok işinize yarayacak ondan emin olabilirsiniz. Şurada bana soru sorabiliyor olmanız bile sizin aslında okulda derslerde öğrenmediğiniz bir şeyi öğrendiğinizi gösteriyor, çok önemli. Hocalarınız doğru şeyler söylüyor size. İyi bir okuldasınız. Sorularınızdan, tavırınızdan anladığım kadarıyla iyi bir eğitim alıyorsunuz. Üstelik eğitimi sadece derslerde vermeyen bir okuldasınız, şanslısınız. Bunu iyi kullanın.

"İyi Türkçe konuşun, bolca okuyun."

Soru 2: Artık haberlerde Whatsapp ihbar hattı var yani artık neredeyse herkes haberci olabiliyor. Peki bir haberin haber niteliğinde olabilmesi için kriterler neler?

Ferhat Boratav: Ben üniversitede iletişim fakültesinde ders veriyorum. Orada da derse bu sorunun cevabını vererek başlıyoruz. Bir olayın haber olabilmesi için "Nedir haber değeri?" Mesela bir şey ilk defa oluyorsa, son defa oluyorsa, en büyükse, en küçükse, bizimle kültürel yakınlığı varsa o haberdır. Her yerde uçak kazası oluyor ama uçağa Türk varsa birdenbire bizde haber olur. Örneğin Amerika'da bomba patlamış tabiki haberdır bu ama orada 3 tane de Türk öldüyse daha çok haberdır. Biz buna "fiziki ya da kültürel yakınlık" deriz. Mesela Çin'deki deprem haber olur elbette ama Yunanistan'daki deprem Türkiye'de ilk olarak haber olur. Çin'deki depremde aslında daha çok insan ölmüştür ama Yunanistan'daki deprem bize yakın olduğu için o fiziksel yakınlıktan dolayı daha çok haber olur. Genel olarak dünyada yaşanan bütün felaketler içinde Türkiye'de en çok haber olan depremdir neden, çünkü deprem bizim kendi konumuz. Sizin de gayet iyi bildiğiniz bir konu ne yazık ki! Deprem bizim konumuz, kültürel bir yakınlık var. Bize her gün binden fazla haber geliyor. Onların içinden 30 tanesini 40 tanesini 60 tanesini seçmek sadece fiziksel ya da kültürel yakınlıkla ilgili de değil elbette. Örneğin, içinde ünlü var mı? Çünkü ünlü varsa daha çok ilgi çeker. Sizin hayatınızı doğrudan etkileyen bir şey var mı? Kişilerin, okuyucunun, seyircinin hayatını: salgın hastalık, çevre kirliliği, çevre olayları... Neyin haber olduğunun açıklaması kısaca bu. Niye haber yazmak meselesine gelince, şimdi burada çok çeşitli şeyler söylenebilir bunu bir dönemlik ders olarak anlatıyorum dolayısıyla size bir anda anlatabileceğim bir konu değil ama genel hatlarıyla anlatayım.

1- Edebiyat yapma: Ne anlatmak istiyorsanız onu anlatın, lafı dolandırmayın, en yaygın ve büyük bir hastalık bu. Ne anlatmak istiyorsanız onu anlatın. Mümkün olduğu kadar derli toplu bir şekilde ne anlatmak istiyorsanız onu anlatın, lafı dolandırmayın, edebiyat yapmayın. Biz edebiyat işinde değiliz, biz haber yazıyoruz. Edebiyat yapmayın derken süslemeye kalkmayın. Haberin başlangıcı ya da girişgahı yoktur, sonucu da yoktur. Yani

haberden bir ders ya da bir sonuç çıkarmaya çalışmayın. Haberin öyle bir görevi yok, o başkalarının işi. Biz gördüğümüzü, bildiğimizi, olayı mümkün olduğu kadar düz anlatırız.

2- İktisat: Her bir kelimenin o gazete kağıdındaki kapladığı yerin bir değeri var. O yüzden mümkün olduğu kadar iktisat yapmalıyız. Ben öğrencilerime şunu söylüyorum: "On-on iki kelimeden uzun cümle yazmayın, beceremiyorsunuz. İyi Türkçe konuşun, bolca okuyun. Sait Faik, Yaşar Kemal, Orhan Kemal harika yazarlar, onları okuyun. Okuyun göreceksiniz, adamlar üç kelimelik cümlelerle harikalar yaratmış. On-on iki kelimeden katien daha uzun olmaması lazım bir cümlenizin, bir paragrafınızın dört cümleden daha fazla olmaması gerek. Ben yirmi beş yıldan sonra daha uzun yazabiliyorum ama ben bile öyle uzun cümleler yazdığım zaman dönüp başka arkadaşlarıma okutuyorum, bu anlaşılıyor mu diye."

"Hemingway, Çanlar Kimin İçin Çalıyor'un son paragrafını 39 kez yazmış? Neden?"

3- Yeniden yazın: Bizim en büyük kusurumuz ilk yazdığımızın "olduğunu" düşünmek. Olmaz. Yeniden yazacaksınız ama yeniden yazarken ya yüksek sesle okuyacaksınız -yüksek sesle okuduğunuz zaman bütün sıkıntılar, bozukluklar kulağınıza gelir, bütün düşük cümleler vs.- Bir de eğer bilgisayarda yazıyorsanız word dosyasının bir özelliği var biliyor musunuz? Düzelttiklerimizi görme özelliği yani metinde yaptığınız değişiklikleri görme özelliği var. Mesela bir cümleyi bir kelimeyi attığınız zaman o üzeri silinmiş yani çizilmiş olarak gözüküyor. Kırmızıya dönüyor ve üzeri çizilmiş olarak gözüküyor. Mümkünse düzeltme yaparken o özelliği çalıştırın ve önünüzdeki sayfaya şöyle bakın; sayfa yeterince kırmızı oldu mu? Gerçekten çok düzelttirdim mi? Ben hala ilk yazdığım şeyi yeniden düzelttiğimde kıpkırmızı bir sayfa çıkıyor. İlk yazdığınız şeyin güzel olması, iyi olması, doğru olması mümkün değil, muhakkak içinde düzelmesi gereken bir durum, cümle vardır. Düzelteceksiniz ve sonra baktığınızda sayfa kıpkırmızı olacak. Dokunulmadık yer kalmamış olacak. Şundan emin olun, yazdığınız her şeyi daha iyi yazabileceğiniz bir yöntemi vardır. Ernest Hemingway ile ilgili çok güzel bir hikaye var. Çanlar Kimin İçin Çalıyor romanının son paragrafını Hemingway 39 defa yazmış. Diyorlar ki "Neden 39 defa yazdın?" "Tam dediğimi anlatamadım." diyor. Anna Karenina Tolstoy'un meşhur romanıdır. Başlangıç sayfası çizmeler, değiştirmeler, karalamalar ile dolu. Bu yazarları tüm dünya tanıyor. Değiştirin, değiştirmekten de korkmayın. Dediğim gibi mümkün olduğunca net bir şekilde anlatın ne anlatmak istiyorsanız. Edebiyat yapmayın, iktisatlı bir dille yazın. Kısa cümleler anlamlıdır, bilmediğiniz kelime de kullanmayın. Benim öğrencilerim hatta şimdi tüm üniversite öğrencileri Arapça kelimeler kullanıyorlar, bilmiyorlar, yanlış yazıyorlar. İlle de kullanmak istiyorsanız da önce sözlüğe bakın.

4- Yeniden yazın: İyi yazmak için vereceğim en önemli üç şey bu. Konuşur gibi bir dille yazmaya çalışın yani doğal bir dille yazmaya çalışın. Klişelerden kaçın. Doğal olun. Örneğin "Cenaze töreninde gözyaşları sel oldu aktı." Kardeşim işte ağlamışlar, çok ağlamışlar, o kadar.

Soru 3: Peki televizyonculuk?

Ferhat Boratav: Televizyon içinse durum biraz farklı

olabiliyor. Bunu Amerikalılar bana öğretti. Televizyonda şöyle bir kural var, canlı yayın olduğunda ekrana çıkıyorsunuz. Kuralı şu; ne söyleyeceğinizi söyleyeceksiniz sonra tekrar söyleyeceksiniz sonra da seyirciye bak ben sana şunu söyledim, diyeceksiniz çünkü anlamak vakit alır. Bir kere söyleyince olmuyor. Yani örneğin "Sayın Seyirciler bugün şimdi size İstanbul trafiği ile ilgili çok önemli bir haber vereceğim. Trafik durdu." deyip anlatmaya başlayacaksınız. Anlatacaksınız, trafik nasıl durdu? En sonunda da diyeceksiniz ki "Sayın seyirciler şimdi size anlattığım gibi İstanbul'da trafik durdu." Bu şimdi size biraz tuhaf gelebilir. Bu kadar zor mu anlamak, diye düşünebilirsiniz. Zor bir iş öyle duyduğunuz bir şeyi anında anlamak. Zaman alıyor.

Yayına çıkan muhabirin de, yayına hazırlayanların da spikerlerin de... Yani herkesin yaptığı iş zordur televizyonculukta.

Soru 4: Haber programlarını yaparken veya köşe yazılarını yazarken dili nasıl kullanmalıyız? Şöyle söyleyeyim, toplumun iyi eğitim almış kısmı var bir de ortalama seviyede ya da fazla eğitim alamamış kısmı var. Bu ikisi arasındaki ortak noktayı dil ile nasıl bulabiliriz?

Ferhat Boratav: Eğitim almış ya da almamış diye düşünmeyin. Herkes daha basit yazılan, daha basitten kastım duru, kolay ve anlaşılır bir şekilde yazılmış bir haberi okumayı tercih eder. Herkes için geçerli bu. Yani öyle daha iyi eğitim almış veya almamış olmak meselesi değil. Biraz önceki soruda söylediğim sözler herkes için geçerli. Ben akademik makale yazanlara bile bunu söylüyorum. Yazılanların önceliği anlaşılmalıdır.

Soru 5: CNN Türk bir haber kanalı dolayısıyla gündemin yoğun olması izlenme oranlarını olumlu etkiler. Türkiye de gündem bakımından zengin bir ülke ama gündem olmazsa yani sıradan bir günde nasıl bir yol çizilir?

Ferhat Boratav: Yani, senin de söylediğin gibi pek öyle sıradan günümüz olmuyor. Günümüzü bırakın gecemiz bile olmuyor, aslında. O yüzden o sorunun doğrudan doğruya bir cevabı yok ama günlük rutinimizi anlatayım, sorunun yanıtı orada. Benim odamın yanında bir toplantı odası var. Orada saat 10.00'da bir toplantı yapıyoruz, sonra 14.00'te bir toplantı daha yapıyoruz. 10.00'daki toplantıda "Bugün de pek bir şey yok" denildiği zaman çok korkarım. İki türlü korkarım. Bir, ne yapacağız? Senin sorduğun soru bu. İki, genellikle böyle pek bir şey yok denen günlerde en büyük hataları, en büyük felaketleri, en büyük son dakika haberlerini yaşıyoruz. Dolayısıyla o beni hep korkutur.

Türkiye'de 26 tane haber kanalı var. Birkaç tane de gazete var. Onların bütün haber merkezleri hangi basın toplantılarının olduğunu, hangi markanın ne lansman yaptığını, mecliste ne olacağını vesaire biliyor zaten. Biz haberleri ikiye ayırıyoruz. Bir, bize gelen haberler yani

bizim her şekilde gördüğümüz haberler. Bir de kendi çapımızda baktığımız haberler. Bu esas belki senin söylediğin şey. Yani o yaratıcılık nerede? Bunun da iki yolu var. Birincisi, muhabir olmak demek kendi kaynaklarının olması demek.

Onlar sana herkesin görmediği olayları söylerler. O senin özel haberin olur. İkinci de, var olan bir şey vardır, oluyordur, "Ona başka ne açıdan bakabiliriz?" i düşünürsün. Farklı ne soru sorabiliriz? Ona bakarsın. Şimdi dün İstanbul'da bir polis baskını oldu. Türkiye de ilk defa bu kadar çok sahte içki (kaçak içki) ele geçirildi, 120 bin şişe. Düşünebiliyor musunuz? Biz çok kaçak içki haberi yaptık ama hiç böyle bir şey görmedik. 120 bin şişe içki duruyor depoda, 10 ton da metil alkol duruyor içki üretmek için! Daha da yapacaklar, yılbaşına hazırlanıyorlarmış. Bu haberi yaptık. Nasıl bakabiliriz başka? Onu düşünmemiz lazım. Başka ne olabilir? Ne eklersem buna yeni bir boyut katabilirim? Farklı ne yapabiliriz? Budur esas bizim yaratıcılığımızı kullandığımız yer. Her zaman aklımızda yeni bir soru olmalı. Birtakım şeylere bakarken görünüşte böyle ama bunun arkasında ne var acaba, diyebilmeliyiz.

Soru 6: Ben devam edeyim. Eğitim sistemimizdeki karışıklık ve sürekli değişimler benim geleceğim hakkındaki fikirlerimi olumsuz etkiliyor. Sizin bu eğitim sistemindeki değişiklikler hakkındaki düşünceleriniz neler?

Ferhat Boratav: Ben de bu değişikliklerin pek çoğunun insanların biraz moralini bozduğunu fark ediyordum. Bizim, sizin yaşınızdaki çocukları olan arkadaşlarımız var haber merkezinde. Onlar da haber toplantısına oturduğumuz zaman, onlar olaya haber gibi yaklaşıyorlar, kendi yaşadıkları sorunlar olarak anlatıyorlar böyle olayları. "Ben kızımı ne yapacağım? Çocuğumu nereye göndereceğim?" gibi soruları var, tedirgin oluyorlar. Biz de o işin içinde yaşıyoruz. Ama bir uyarı yapmak istiyorum: Türkiye'deki eğitim sistemi ile ilgili tartışmalar yeni değil. Eskiden beri vardı. Hep vardı. Yani sistem hep değişti. Sınavlar geldi, sınavlar gitti. Bütün bunlara rağmen kendinizi iyi yetiştirmeniz mümkün. Başka pek çok şey var, şimdi daha da artan olanaklar var. Hepinizin önünde eminim ki bilgisayarlarınız var. Dünyaya açıksınız. Bir dil öğrenmek için ille de haftada 3-5 gün olan İngilizce dersine mahkum değilsiniz. Bakın, yeniden söylüyorum. Ben bugün bu meslekte kullandığım becerilerin pek çoğunu dersten öğrenmedim. Başka bir yerde başka alanlarda, başka şeyler yaparak öğrendim. Dolayısıyla zihninizi buna açın. Her şeyden, her yerden yeni bilgiler öğrenebilirsiniz. Bir de şuna şöyle bir şeye hazır olun. Artık dünya farklı bir yere

gidiyor. Yani klasik sistemde olduğu gibi olmayacak. Ben liseyi bitirdim, şu fakültede şu programda okudum. "X" oldum dünyası olmayacak artık. Bunu başka ülkelerde görüyoruz, Türkiye de böyle olacak. Hangi etkinliklere katıldınız, nasıl bir vizyona sahipsiniz, yurt dışına açıldınız mı? Hayatınızı ne kadar zenginleştirdiniz? Kendinizi ne kadar geliştirdiniz? Dünya bununla ilgileniyor artık. Hayatınız boyunca pek çok şey olacaksınız. Bir şey ile başlayacaksınız, sonra başka bir şey olacaksınız. Önemli olan sizin bu değişimleri yapabilme becerilerinize sahip olmanız. O yüzden birileri size diyor ki "İyi bir yabancı dil öğrenin, kendi dilinizi iyi öğrenin, kod yazmayı öğrenin" Bakın bunların hepsi "DİL" ile ilgilidir. Hepsisi birer beceri ya da alışkanlık. Bunları öğrenmek çok daha önemli artık. Yani bir meslek öğrenme meselesine kafanızı takmayın, o zaten oluyor. Ben iletişim fakültesinde ders veriyordum. Mesela bana kalsa ben iletişim fakültesini kapatırdım çünkü ben insanlara nasıl haber yazılacağını burada üç ayda öğretilir zaten. Önemli olan onların iyi hukuk bilgisi, iyi tarih bilgisi var mı? Türkiye siyasetini iyi biliyorlar mı? Ekonomi, tıp biliyorlar mı? Benim en çok ihtiyacım olan şey, iyi bir bilim bilgisi ile gelen muhabirdir. Onun verdiği bilgileri başka hiç kimse veremez, hiçbir alan veremez. Farklı becerileri geliştirmek üzere düşünün daha çok. Meslek kendi kendine geliyor. Artık hayat boyu öğrenme kavramı var. Hiçbir alanda iş bu şekilde bitmiyor, ben okulu bitirdim, diplomamı aldım. Artık bu bitti. Artık insanlar hep hayat boyu öğrenme felsefesiyle hareket ediyorlar. Ben tanıdığım pek çok gence söylüyorum, eğitimlere katılın, farklı alanlarda sertifikalar al. O sertifika çoğu zaman diplomadan daha önemli hale geliyor. Yani sistemin olumsuzluklarına kafayı takmayın. Siz neye meraklısınız? Neyi öğrendiğiniz zaman zevk alıyorsunuz? Biraz onları düşünün. Kitap okuyun. O size dünyalar açar. Film seyredin ama hani seyredin derken arkadaşlarınızla oyun oynarken gözünüzle değil, ciddi ciddi seyredin. Dizi pek çok şeyin yerini aldı. Güzel yapılmış dizi seyredin. Bunların hepsi sizi hazırlayacak. En önemlisi hayatı yaşayın. Şimdi size çok komik gelecek bir şey anlatayım. Bu ülkede iki başbakan vardı. Ceplerinde hiçbir zaman kredi kartı olmazdı. Bülent Ecevit ve Süleyman Demirel. Ben birilerinin Bülent Ecevit'e: "Efendim bu kredi kartıdır." diyerek kredi kartını gösterdiğini ve bunun haber olduğunu hatırlıyorum. O, olduğu sırada ben master yapmak için yurt dışına çıkmıştım. Yurt dışında çek yazmak adına kredi kartı kullanmıştım. Benim de yoktu, yurt dışına çıkınca birdenbire bir deliğe kart sokarak para çıktığını öğrendim. Şimdi bu bir hayat bilgisi. O hayat bilgileri çok önemli. Sizler tahmin ediyorum ki başarılı öğrencilersiniz. Sizin hayatta kaybedilecek iki yılınız var. İki yılı kenara koyabilirsiniz. İki yıl liseyi bitirdikten sonra gidin gezin. Ama öyle Bodrum'a gidip gezin değil, örneğin Afrika'ya gidin! Başka türlü olmuyor. Afrika belgeseli seyrederek Afrika öğrenmiyorsunuz. Buralarda gidip yaşamak lazım. Kendi dünyamızdan bakıyoruz bütün her şeye. Başka bir dünya var artık. Hayat tecrübeleri çok önemli. Benim, Amerika'daki bir arkadaşımın oğlu liseyi bitirdi. Bu yıl yelkenli bir teknayla dünya turu yapıyor. Teknede yarım gün ders alırken aynı zamanda da teknenin işlerini yapıyorlar, buna tuvaletlerin paspaslanması da dahil! Eminim ki orada öğreneceği disiplin, hayat disiplini her şeyden önemli. Eskiden AFS sadece Amerika'ya gidilen bir programdı, şimdi çok değişmiş. Zaten adı American

Field Service. Onun gibi programlardan yararlanın. Şimdi bana soran çocuklara "Hong Kong'a, Endonezya'ya, Hindistan'a gidin, diyorum. Geleceğin dünyası orada. Oralara açılın.

Soru 7 Sabahattin Ali'nin Yeşil Mükkepe Kitabı'nı okuyoruz. Pertev Nail Boratav'ı bu kitapla tanıdık. Pertev Nail Boratav, Sabahattin Ali'nin yakın arkadaşymış. Sizin de amcanız olduğunu öğrendik. Çok değerli bir akademisyen, halk edebiyatı araştırmacısı olduğunu biliyoruz. Biraz da sizden dinlemek isteriz.

Ferhat Boratav: Peki siz masallarını, tekerlemelerini okudunuz mu? Okuyun, çünkü onlar da Türkçe açısından çok güzeldir. Ben gerçek masal dinleyerek büyüyen neslin çocuklarındım herhalde. Gerçek masal derken anne babanızın size kitaplardan okuduğu masallar gibi değil, hakiki masal; dev analarının, cadıların, çocukların yendiği gibi. Bana bunları ninem anlatırdı. Babaannem yani, babaannem amcamın da ilk kaynağıdır masallar konusunda. Onun Evvel Zaman İçinde Kitabı'ndaki 30'a yakın masal nenemin anlattığı masallardır. Bizim ailede hep bu halk geleneği vardır. Amcam ben okurken halk edebiyatıyla uğraşmamı çok istedi. Çok zengin bir arşivi vardı kendisinin. Sonra ben tabi gazeteci oldum. Ben çok uzun süre ATV'de çalıştım. O zamanlar Siyaset Meydanı diye bir program vardı. Çok uzun ve gece boyunca süren bir tartışma programıydı. Onunla ilgilendiğimiz bir gündü. Bir keresinde amcam bize geldi. Televizyonun önünde oturuyoruz. Bakıyor bu ne diye "İşte amca." dedim. "Bunu biz yapıyoruz." Ondan sonra amcam programı seyretti. "Ben hep üzülürdüm sen halk bilimci olmadın diye ama çok da uzağa gitmemişsin, bizim çağımızın masalı da bu herhalde!" dedi.

Soru 8: Gazetecilikte çok zorlandığınız bir zaman, aklınızdan çıkmayan bir an oldu mu?

Ferhat Boratav: Gazetecilikte zorluklar oluyor tabi. Sonuçta bu işte bir sürü olayla uğraşmak zorunda kalıyoruz. Bazen o olaylar insanları çok etkiliyor. Biz de maalesef kötü bir alışkanlık var. Çok zor noktalara giden arkadaşlarımız bile döndüklerinde psikolojik destek almak istemezler. Dışarıda benim bir süre yönetiminde de olduğum bir vakıf var. Gazetecilere böyle konularda destek olabilmek adına çalışmalar yapıyor. Biz sevimsiz çok şeyle uğraşıyoruz ne yazık ki! Ama bir zaman sonra biraz kabuk bağlıyorsunuz. Tabi bunun sarsıldığı noktalarda olmuyor değil. Beni en çok etkileyen ve zorlayan olay; Irak Savaşı sırasında iki muhabiri Bağdat'a gönderdiğimizde yaşadım. Onların orada Bağdat'ın bombalanması anını ben de stüdyoda yaşadım. Bir taraftan da oradan bize haber geçiyorlar. Ben buradan anne babalarıyla konuşuyordum. "Merak etmeyin güvendeler." diyordum sürekli. Bir savaşın tam ortasında güvende olmak... Tabi bu

bayağı eski bir hikaye. Son zamanlarda bütün ekibimizi sarsan olaylardan biri de Soma'daki maden kazasıydı. O hakikaten bütün kameramanlarımızı, muhabirlerimizi, orayı burada izleyen bizleri hepimizi dehşete düşürdü. Korkunçtu, güçlü bir insanın, hiçbir insanın kaldıramayacağı kadar korkunç...

Pek çok güzel şey de yaşıyoruz. Gariptir bizim mesleğimiz. Şimdi hepimiz biliyorsunuz 15 Temmuz sırasında burası

basıldı. O gece biz apar topar buraya geldik. Yolda gelirken bir şeylerin yanlış gittiğini fark ettim. Şöföre dedim ki "Vatan Caddesi'nde İstanbul Emniyet Müdürlüğü var, emniyetin oraya bir gir." dedim. Biz girdik ama emniyete kadar ulaşamadık. Sonra ben anladım ki çok ciddi bir şey oluyor. Buraya, kanala geldim. Çok zor bir yayın tabi, nasıl olacağı, nereden geldiği ya da nereye gittiği belli değil, karmakarışık her şey. Bir noktadan sonra olay anlaşıldı derken Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan ile o meşhur görüntülü konuşmayı yaptık. Çok büyük bir başarıydı, çok iyi oldu. O andan sonra bir rahatlık geldi tabi ve her şey mükemmel gidiyor, dedim. Bir saat sonra baskınla canımıza okundu burada. Böyle garip bir iş bu. Anı anına uymayan bir iş.

Soru 9: Ben küçüklüğümde beri haber spikeri olmak istiyordum Haber spikerliği önceden güzelliikle doğru orantılıydı. Şimdi gözle görünür, rahatsızlık veren bir kusurunuz yoksa haber spikeri olabiliyorsunuz ve daha başka kriterlere bakıyorlar. Peki ben burada haber spikeri olarak çalışmak istersem ne yapmam gerekir?

Ferhat Boratav: Bir kere bu soruyu kafandan at. Çünkü sizin içinde yaşayacağınız iş dünyasında haber spikeri gibi kavramlar çok değişmiş olacak. Tanımları değerleri değişecek. Şu anda herkes haber spikeri. Biz burayı kurduğumuz da 1999'da yayına başladık. Ben size işin matematiğini anlatayım. Biz 1999'da yayına başladığımız zaman A noktasından B noktasına bir haberi ulaştırmanın maliyeti beş yüz elli bin dolardı. Yani Kocaeli'de bir olay oldu, diyelim benim oraya göndereceğim ekibin ve canlı yayın aracının maliyeti beş yüz elli bin dolardı. Bir minibüs, canlı yayın araçları, kamera vs. İşte bunların toplamı değeri bu kadardı. Bugün aynı haberi buraya ulaştırmanın bedeli dört bin lira. O da cebinizdeki telefonun parası. Bu da bu işin matematiğidir. Geçen gün kurucusu olduğum bir dernekdeki bir eğitimde Manisalı bir kadınla tanıştım. Yaşlı bir teyze ve yemek tariflerini Youtube kanalında paylaşıyor. Yaklaşık yedi yüz elli bin seyircisi var. Bizim bütün yemek programlarımızdan daha çok insan onu seyrediyor. Sen de bu malzeme var mı? Önemli olan bu.

Tuluhan Tekelioğlu Röportajı

Neşeli, eğlenceli bir insan. İnsanlar için en kıymetli değerleri bizlerle buluşturan duyarlı bir gazeteci ve yazar: Tuluhan Tekelioğlu.

Bu yılki sayımızda yine mükemmel bir röportajı daha sizinle buluşturmaktan keyif alıyoruz. Bizleri kırmayarak okulumuza gelen, bizlerle "Medyaya Giriş 2" derslerini yapan usta Gazeteci ve Yazar Tuluhan Tekelioğlu'na teşekkürler.

Keyifli okumalar.

Soru: Mastırınızı yaparken bitirme tezini vermenize çok az bir süre kala Gökşin Sipahioğlu ile tanışıp Sipa Press'te çalışmaya başlıyorsunuz. Mastırınızdan vazgeçip gazeteciliğe atılmanızın sebebi neydi?

Tuluhan Tekelioğlu: Gazeteciliğe karşı olan tutkum. Yani babamı kıramamak. Çünkü bana yolu çizen o oldu. Aslında iletişim fakültesi mezunuyum. Babam bana dedi ki: "Gazetecilikte saatler belli değil, düzensiz bir iş. Sen istersen bir mastır yap deyip beni ekonomi mastırına gönderdi. Ama orada yine ben gazeteciliği keşfettim. O da bir tesadüf. Doğum günümü kutladığım gün yanımda oturan bir Brezilyalı Gökşin Sipahioğlu'nun ajanında haberci olarak çalışıyormuş. Bunun da tesadüf olmadığını düşündüm. Böyle olunca dedim ki benim yolum bul şartları zorlayarak -herkese de bunu söylüyorum- bu cesareti göstererek kapısını çaldım. Gel dediği anda da mastır bıraktım. Çünkü benim için önemli olan sevdiğim ve tutku duyduğum işi yapmaktır. Bir sürü insanın ekonomi mastırı var ama herkesin böyle bir şansı olmuyor hayatta. Bu şansı değerlendirmek istedim. İyi ki de değerlendirdim. Gökşin şimdi hayatta değil ama banan verdiği birçok değer benim için birlikte birçok insana değişiyor. Ben de aracı oluyorum aslında. Bu da güzel bir şey.

Soru: Siz kendinizi gerçekleştirebildiniz mi? Ya da bir insan kendisini gerçekleştirdiğini nasıl anlar?

Tuluhan Tekelioğlu: Bir insan kendini gerçekleştirmeyi bunun bir sonsuz zaman aldığı fark ettiğinde anlar. Kendini gerçekleştirmek devinimle olan bir şeydir. Yani bir kez kendimi gerçekleştirdim dediğin zaman olmuyor. Hayat, dünya ve hatta insan da sürekli değişim içinde. Değiştiğin zaman aslında kendini gerçekleştirdiğini görüyorsun. Derler ki "İnsan yedisinde neyse yetmişinde de odur." Ben buna asla inanmıyorum. Çünkü insan değişmek için geliyor dünyaya. Gerçek bir insan olabilmemiz için bizim aslında ciddi olarak değişime açık olmamız lazım. Değişebiliyorsak kendimizi gerçekleştirebiliyoruzdur ve bu değişim ölene kadar giden bir süreçtir.

Soru: Sizce bir haber programı hazırlamak nasıl bir iş? Nelere dikkat etmeliyiz?

Tuluhan Tekelioğlu: Seni değiştirmesine izin vermezsen eğer çünkü televizyon, şöhret insanı çok değiştirebilen bir şey ve bununla çok yanlış yollara sapabilirsin. Bunu sadece meslek olarak gördüğün zaman seni çok mutlu eden bir şey ama bunu bir şöhretin parçası olarak gördüğün zaman bu da seni mutsuz eden bir şeydir. Benim birçok arkadaşım var televizyondaki yerlerini korumak için -hiç paraya ihtiyacı olmayan insanlar- kendilerinden çok taviz verdiler. Şöhretli bir insan olarak orada kalabilmek için. Dolayısıyla şöhretli bir kenara atarsan eğer -ben şöhretin insana zarar verdiğini düşünüyorum- onu bir

meslek olarak düşünürsen çok zevkli çünkü beyninin birçok tarafını çalıştırıyor. Bir gün annemi sabah haberlerine dajil etmiştim. Çünkü annem beni bir anne -ben de bir çocuk yetiştiriyorum- olarak görüyor, çocuğu olarak görüyor ama bana o zaman çok saygı duymuştu çünkü bir yandan konuklu sabah haberlerini yapıyorum, her sabah beş konuk davet ediyorum, önce konuklara hoş geldiniz diyorum. Onlarla ne konuşacağımızı küçük küçük konuşuyorum. Koşarak yayına giriyorum. Hatta yüzüme çok şey sürdürmüyerek. Sabah haberleri çünkü insanlar seni gözle izlemiyor daha çok kulakları ile dinliyor onlar da evde işler yaptıkları için. O yüzden haber kaynaklarına daha çok önem veriyordum. Az hazırlık, koşarak yayına girmek. Orada tabi kriz anları olabiliyor. Haber girmeye-biliyor. Reji ile temas halinde sürekli, konuşuna soru soracaksın, konuşun belki heyecanlı, onu biraz sakinleştirmen gerekebilir. Aynı anda beş işle birlikte ilgilenmen lazım. Canlı yayın olduğu için bir kulağın rejide, gözün ve beynin konuşunda, reflex göstermen lazım çünkü haberler de oluyor ve canlı yayın her an bir şey olabilir, bir helikopter düşer onun haberi gelmeyebilir. Kulağına fısıldarlar, sadece sana söylenen haberle o dakikaları geçirmek zorunda kalırsın. Bunun için bilgiye ihtiyacın vardır. Dolayısıyla canlı yayın çok hareketlidir. Ciddi konsantrasyon ister. Çok zevklidir.

Soru: "40'ında 40 Kadın" ne kadar sürede hazırlandı, kurgusu nasıl yapıldı ve nasıl tamamlandı?

Tuluhan Tekelioğlu: 40'ında 40 kadını hatırlayamıyorum ama bu konu bütçeyle ilgilidir. Kısıtlı bir bütçeniz varsa kısıtlı zamanda bitirmeniz lazım çünkü kameramana, ekibe günlük para ödüyörsünüz. O gün içinde çok insan çekmeniz lazım. Bütün bunlar devreye giriyor. Ben de çok hızlıyım ve bir belgesele girince sadece onunla ilgilenmeyi seviyorum. En son "Yapabilirsin" belgeselinde dokuz kadın vardı. Anadolu'nun dokuz farklı yerine gittik. Çekimleri üç hafta sürdü. Kurgusu da üç hafta sürdü. Yani bir buçuk ayda bitirdik.

Soru: Ülkemizdeki eğitim sistemi değişimlerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Tuluhan Tekelioğlu: Benim hep üzüldüğüm şey şu; her yıl sistem değişiyor. Bu iki açıdan iyi değil. Birincisi gençlerin üstüne çok stres biniyor. Bu yıl nasıl olacak bu durum diye. İkinci ise, bir ülkenin gelişmişlik düzeyini gösteren şeylerden bir tanesi eğitimin köklü olmasıdır. Örneğin; Fransa'da veya İngiltere'de çok büyük sistematik değişimler olmaz. Türkiye'de sistematik değişimler çok hızlı, çok yanlış ve bir konsensusa varılmadan yapıyor. Aslına bakıldığında ben TEOG'a karşıyım. Çocukların daha küçük yaşlarda rekabet içine sokulmasına, bir elemenin içine sokulmasına çok karşıyım ama ülkede maalesef fırsat eşitliği yok. Devlet fırsat eşitliği yaratan bir gayretin içinde olmalı, bunun için çaba göstermeli. Bu da bugünden yarına yapılamaz. Çünkü çok ciddi bir nüfus var. Eğitimcilerin ortak bir fikir birliğinden sonra karara varmaları lazım. Bu işler bugünden yarına olmaz. Köklü olması gerekir. Keşke fırsat eşitliği olarak, yanlış bir eğitim sistemi olsa. Ama ne yazık ki böyle değil.

Soru: Günümüzde sinema ön plandayken sizin belgesel tercih etmenizın sebebi nedir?

Tuluhan Tekelioğlu: Haberci olduğum için. Çünkü belgesel gerçek, ben gerçek insanları gösteriyorum, o beni heyecanlandırıyor. Sinemada kurgu olduğu gibi ben belgeselde de kurgu yapıyorum ama gerçek insanlarla. Bu yüzden gerçek insanlar, gerçek yaşamları göstermek bana daha hakiki geliyor. Sinema daha çok kurguya giriyor. Haberci olduğum için bu yönde kendimi daha güçlü hissediyorum ve bunu göstermek bana daha anlamlı geliyor. Çünkü Türkiye'de belgesele işlenecek çok konu var.

Soru: Topluluklar karşısındaki duruşunuzundan, kendinizle barışık bir kişiliğiniz olduğunu anlıyoruz. Peki bunu ne zaman anladınız?

Yeni fark ettim. "Bin Yaprak" isminde ilginç bir kadın ağı var. Bana küçük sorular hazırladılar. Bu sorulardan birinde "Bize kendinizi anlatır mısınız?" dediler. Ben mutluluğun ne olduğunu çözdüm. Kolay bir şey değildir mutluluğu çözmek. Mutluluk, kendinle barışık olmaktır. Kendinle barışık olduğun zaman her şey bardağın dolu tarafından görmeye başlarsın. Sadece bir şeyi görmezsin çünkü kendinle barışık değilsindir. Kişi kendi içinde iyiyse eğer dengeli bir hayat yaşamaya başlar. Mutluluk da bir denge sayılır aslında. Bunu tetikleyen şey ailedir. Ben de dahil çoğu aile çocuklarına bir şey olacak korkusuyla diken üstündedir. Fakat tam tersini yapıp onlara ayakta kalma gücünü ve cesareti vermeliyiz. Çünkü hayat zedelemek demek. Biz hangi tedbiri alırsak alalım istemediğimiz bir şey olabilir. Zedelemeleri engellersek ne bir birey, ne bir insan, ne de kendimiz olamayız. Böyle yaparsak kendimizi nasıl keşfedeceğiz? Risk alarak, etrafımızdaki insanların koruması altında çıkarak... O zaman kendimizi tanımaya başlıyoruz. Yavaş yavaş kendimizle savaşımızı görüyoruz ve iyi ile kötü olduğumuz yönlerimizi keşfediyoruz. Belki kendimizi sevmiyoruz, ki çoğunlukla da böyle. Belli bir zamandan sonra bazı şeylerin ne kadar anlamsız olduğunu fark ediyoruz. O zaman diyorsunuz ki "Ben kendim mutluyum, kendi içimdeki dengemi sağlamışsam birçok şeyi dışarıdan talep ettiğim şeylere ihtiyacım yok". Hep dışarıdan bir şeyler talep ediyorduk. "Bize dışarıdan gelsin. Sevgilimiz de dahil. "Oysa kendi içimizde iyiyse sevgilimiz zaten gelip bizi buluyor. Bir yandan insanlara değmeye başlıyoruz ve o insanlar etrafımızda olmaya başlıyorlar, pervane gibi. O yüzden içimizde başka olacak şeyleri bulmamız lazım. Kendimizi tanıyarak olur bu. Başka türlü olmuyor. Önce kendimizi iyice bir tanıyacağız. Kendimizden uzaklaşmadan, kendimizi dinleyerek. Bunun için de yalnız kalma zamanımıza ihtiyacımız var. Yalnızlık arada sırada iyi bir şeydir. Çünkü çok insanla beraber olursan çok insandan da etkilenme durumun olabiliyor. Yalnız kalarak, çok kitap okuyarak... Özellikle romanlar ve biyografiler insanı zenginleştirir. Başkalarının deneyimlediği hayatı okumak bizi çok zenginleştirir.

Soru: Kadın hakları ile ilgili çalışmalarınız var. Ülkemizde bir kadın olarak hakkınızı ne kadar savunabiliyorsunuz?

Bu, dediğim gibi aileden gelen bir şey. Anneler, erkek çocuklarını "paşam" diye büyütmemeli. Kız-erkek ayrımı yapmadan büyütülmeli çocuklar. Kadın toplumda hakkını elde edebilmek için bir savaş içinde. Ki bu savaştan

vazgeçmemeli. Toplumun genel yargılamaları, müdahalelerine boyun eğmemeli. Çünkü bir sürü yanlış kalıp var. Bu yanlış kalıplar, bizim sadece bir kere yaşadığımız hayatımızı "hapis hayatı"na dönüştürür. Bu yüzden bizi güçlendirecek şey de kendimizi eğitmemizdir. Her şey eğitimle başlar. Ancak bilgi sahibi olarak etrafımıza ve topluma karşı bir şeyler yapabiliriz. Kendimizi geliştirerek, güçlenerek her zaman bir toplumun eşit bireyleri olduğumuzu her defasında insanların yüzüne vura vura ilereyeceğiz. Başka türlü de olmuyor zaten.

Soru: Mehmet Ali Birand Türkiye'de pek çok kişi tarafından secilen ve örnek alınan bir gazeteci idi. Siz de onunla çalışma fırsatı elde ettiniz. Bu konuda Mehmet Ali Birand size neler kattı? Onunla birlikte çalışmak nasıl bir duyguydu?

Tuluhan Tekelioğlu: Aslında Mehmet Ali Birand'ı öğrencilik hayatımdan tanıyorum. Üniversiteye gelmişti ve onunla çalışmak için yanıp tutuşan bir sürü arkadaşımız vardı. Onlardan biri Cüneyt Özdemir'dir. Cüneyt, gerçekten ulu stajyer olarak yıllarca kabloları taşıdı. Bana da stajyerlik teklif etmişti fakat ben daha çok yazı, çizim işlerinde tutkulu idim. Öncelikle yazılı medya da çalışmak istedim. Yani bence öncelikle gerçekten yazılı mecra da kendinizi gösterirseniz televizyon çok kolay. Televizyonda canlı yayını yapıp bitiriyorsunuz. Ama gazete haberciliği o kadar kolay bir şey değil. Gidersiniz, röportajınızı yaparsınız, Gelirsiniz, deşifre edersiniz, üzerinde çalışırsınız, başlık yazarsınız, sayfanızı yaparsınız. Basın Gazeteciliği çok ciddi emek işidir. Fakat en çok da onlar sömürülürler, en az parayı onlar alırlar nedense. Hepsi bir yana, ham maliyeti çok yüksektir, tatmini çok büyüktür. Ben önce yazılı basında kendimi göstermek istedim. Ondan sonra televizyonculuğa geçtim. Yazılı basında şansım Gökşin Sipahioğlu'nu tanımaktır. Daha sonra Mehmet Ali Birand ile birlikte Kanal D'de çalıştım. Ondan da çok şey öğrendim. Çok insan çalıştırdı, ciddi bir şekilde çalıştırdı. Çok iyi bir hocaydı. Bize hep şunu söylerdi: "İyi bir muhabirsen eğer, bu işte yükselirsin. Peşini bırakma, takipçi ol her zaman ve gülümsemeyi unutma. Gülümseme çok güçlü. Gülümseyerek herkesten istediğin cevabı alabilirsin," bende bunu uyguladım.

Soru: Gazetecilik dilinin cinsiyetçi olduğunu kabul ediyorsunuz. Hatta bunu "Bir kadın daha katledildi!" şeklinde örneklendiriyorsunuz. Biz de birer gazeteci olarak, toplumsal cinsiyetçilik eşitliğini sağlayabilmek için ifadelerimizi nasıl değiştirmeliyiz ve bu cümleyi nasıl kuralıyız?

Tuluhan Tekelioğlu: Toplumsal cinsiyet eşitliği için çalışmaya sonsuza kadar devam edeceğim. Bana bir gün, bir kadın dergisi röportaj yaparken şunu sormuştu: "Eğer erkek olsaydınız nasıl bir erkek olursunuz?" Bende: "Feminist bir erkek olurdum," demiştim. Çünkü herkesin feminist olması gerektiği düşünüyorum. Kadın ve erkek eşitliği oluncaya kadar kadın kardeşlerimi desteklemeye devam edeceğim. Ne yazık ki bu dünyada bazı şeyleri hep erkeklerden talep ediyoruz. Oysa biz çok güçlüyüz. Biz kendi gücümüzle harekete geçtiğimiz anda zaten kimliğimiz, kişiliğimiz ve kendimiz olarak varız. Dünya nüfusunun yansıyız fakat diğer yarısı tarafından sürekli bir aşağılanma ile sürekli; "Sen kadınsın yapamazsın!" gibi bir durumla karşı karşıyayız. Bunu yenmek için aslında içimizde çok büyük bir potansiyel var. Bunu ortaya çıkarmamız lazım. Bu da eğitimle olur. Bu da yine kadınlardan geçiyor; kadınların oğullarını eğitmesinden geçiyor. Öncelikle, oğullarını feminist yapmasından geçiyor.

Mimarlıktan Türkiye'nin En İyi Sinema Eleştirmenliğine Atilla Dorsay...

Film izlemeyi hepimiz seviyoruz, aslında millet olarak "izlemeyi" seviyoruz. İntihar etmek üzere olan birini izlemek, kavga edenleri izlemek, dans edenleri izlemek hatta bombayı imha etmeye çalışan bomba imha uzmanını izlemek, ölebilecek olmak pahasına... Peki neden bu kadar seviyoruz izlemeyi? Başkalarının hayatlarını izlemek -ki bazen röntgencilik diyebileceğimiz düzeyde- neden bu kadar zevk verir bize? Amerika'da en çok Reality Show'lar izleniyormuş hatta bu Showlarda bir katil varsa ve "ölüm" temi vahşet üzerine gidiliyorsa daha da fazla izleniyor. Günümüzün reyting denen canavarını en çok bu showlar doyuruyormuş. "İzlemek" işte bu kadar önemli bizim için. TV'den, Youtube'den, İzlesene.com'dan ya da yeni açılan internet siteleri üzerinden yayın yapan kanallardan... Aslında en önemlisi, bizce en güzeli beyaz perdeden izlemek... Hele bir de üzerine çok konuşulabilecek "İşte bu!" dediğimiz bir konuya, oyunculuğa ve sahne güzelliğine sahipse... Değmeyin izleme keyfimize!

Biz de tam da bu sebepten sinema dünyasını onu en yakından tanıyan duayen isimden öğrenelim, beyaz perdede ustasından dinleyelim ve tanıyalım istedik. "İyi bir film izleyicisi nasıl olur?" sorusunun cevabı yanında genç yazar ve editör adayları olarak "Film Eleştirisi" en doğru en güzel şekilde nasıl yapılır, ustasıyla tartışalım istedik ve Ünlü Sinema Eleştirmeni ve Yazar Atilla Dorsay'ı okulumuza davet ederek hem 9. sınıftaki arkadaşlarımıza keyifli bir söyleşi yapma fırsatı sunduk hem de "Medyaya Giriş" derslerimizin 2.sini yaptık.

Gerçekten çok keyif aldık ve kendimizi geliştirmek adına pek çok önemli noktayı birlikte tartıştık. Özellikle atölyemizi yaptığımızda vizyon filmi olan "Ayla, Aile Arasında ve Yol Ayrımı"ni birlikte değerlendirdik. Bu paylaşımda bizlere farklı noktalarda önemli bilgiler veren Dorsay'a ve ona eşlik ederek keyifli sohbetimizde bize katılan eşi Leman Dorsay'a sonsuz teşekkürler...

Soru: "Ayla" filmi Oscar adayı oldu fakat yabancı filmler dalında Oscar'a aday olamadı. Sizce nasıl bir filmdir "Ayla"?

Atilla Dorsay: Son yıllarda Oscar'a yolladığımız en etkileyici, özellikle de Amerikan gustosuna en uygun film. Ayla'nın iyi bir film olma konumunu aşip içine düştüğü bu yalnızlık döneminde, Türkiye'ye çok şey kazandırabilecek bir film olduğunu düşünüyorum.

Ölkemizi dünya ile barıştıracak ve içerdiği ırklar arası sevginin hayata geçmesine yardımcı olabilecek bir film. Önemli bir misyonu var. Yolu açık olsun! Ayrıca bu filmde çoğu eleştirmenin dikkat etmediği çok önemli bir sahne vardı. Ona da değinmem lazım. Marilyn Monroe'nun askerlere konser verdiği müthiş sahne... Gerçekten çok güzel ve çok gerçekçi hazırlanmış. İzlerken kendinizi o dönemde o askerlerin arasında hissediyorsunuz. Elbetteki bunda oyuncuların etkisi çok büyük. İsmail Hacıoğlu'nun oyunculuğu mükemmel gerçekten ve Ayla'yı oynayan o küçük kız... Onları söylemeden geçmeyelim.

Soru: Aile Arasında filminde çok büyük bir başarı yakalandı. Sizce bu başarının arkasındaki sebep ne olabilir? İyi bir komedi filminde olması gerekenler nelerdir?

Atilla Dorsay: Aile Arasında - Beşiktaş Kültür Merkezi'nden gelen en son film. Adını duyurmuş, reklamı yapılmış, beklenen bir güldürü filmiydi. Seyirciyi avucunun içine aldı ve düş kırıklığı yaratmadı. Film özetle yirmi yıl (tam olarak 21 yıl!) sonra aynı anda ve aynı semtte yıkılan iki yuvanın ve terk edilmiş Fikret'i Solmaz'ın komik bir rastlantıyla tanışmalarını anlatıyor. Önce birbirleriyle çatışıyor ve neredeyse düşman oluyorlar. Sonra araya genç kuşak giriyor ve pavyon vokalisti Solmaz'ın kızı Zeynep, Adanalı bir ailenin oğluyla evlenmeye kalkıyor. Fikret'e de ortarlarda olmayan babanın rolünü yüklemek düşüyor!

Gülse Bırsel'in kendine özgü mizahını TV dizilerinden, yazılanlardan, hatta o kendine özgü kahkahasından biliyoruz! Yaratdığı kişiler hem aramızdan... Hem de son derece farklı ve özgün.

Özellikle Demet Evgar, hem çok güzel, hem ürkünç, hem de komik olabilen eşsiz 'İstik' yüzü ile harikalar yaratıyor.

Büyük yeteneğini pek gösteremeyen Engin Günaydın ise sonunda çapına göre bir rol bulmuş, tam anlamıyla döktürüyor. Tüm karakter oyuncularını da kusursuz. Tek sözcük: kaçırmayın, mutlaka izleyin derim. Son dönemde yapılan ailenizle izleyebileceğiniz güzel bir film.

Komedi filmi Türkiye'de çok fazla ama gerçekten komedi mi bu yapımlar tartışılır. Recep İvedik var çok duyulan. İzletiyor kendini aslında. Ne denebilir ki? Güldürmesi yetiyor insanları ve gülüyorlar da.

Soru: Yedi sene aradan sonra Şener Şen'i "Yol Ayrımı" filmi ile beyaz perdede gördük. Fakat büyük bir heyecanla beklenen bu film beklentileri karşılamadı. İzlenimlere sebeplerinden biri o hafta vizyonda olan diğer filmlerinde kalitesinin iyi olması mıdır yoksa Şener Şen'in alışagelmis komedi filmlerinin dışında farklı bir türde film yapması mıdır?

Atilla Dorsay: Şener Şen'in de Yavuz Turgul'un da tam 7 yıldır ilk filmleri bu film. O nefes Türk usulü kara-film "Av Zamanı"ndan beri. Bunun çok uzun bir hasret dönemi olduğunu ve dolayısıyla bu filmi sabırsızlıkla

bekleyip coşkuyla izlemeye koştuğumuzu söylemeye bilmem gerek var mı?

Hayli etkileyici bir film aslında. Sanki bunca yıl sonra kapitalizmin temel yapısına radikal bir saldırı gibi duran ve onun gerçek hayata, hayati en doğal biçimde yaşama hakkına karşı çıkan zalim mantığının yeniden gündeme getirilmesi gibi.

Sonuç olarak bir tür sınıfsal melodram bu... Melodram diyorum çünkü her şey dramı aşip duygularımızla ustaca oynayan bir melodram havasına ulaşıyor. Çok büyük beklentimizin olduğu bir film aslında Şener Şen yine çok çok büyümüş rolüyle ama sanırım gişede bekleneni bulamadı.

Soru: Kitabınızda da yazdığınız üzere asıl mesleğinizin mimarlık olduğunu görmekteyiz. Fakat daha sonra Cumhuriyet gazetesinde yazmaya başlayarak Ünlü bir sinema eleştirmeni oluyorsunuz ve bu şekilde tanınıyorsunuz. Bizlere bu süreçten bahsedebilir misiniz? Neden mimarlığı değil de sinema eleştirmenliğini tercih ettiniz?

Atilla Dorsay: Belki çok açık bir biçimde değil ama eleştirmenlik flu biçimde hayalimdeydi. Bunun en büyük kanıtı, 11-12 yaşından itibaren gördüğüm bütün filmleri yazmaya başladığım defterler. O defterler hâlâ duruyor. Düzgün biçimde çizgiler ile ayırarak -ki o da mimarlık geleceğimi işaretidir belki de konuyu özetleyerek, yıldız vererek, hatta birkaç cümlelik eleştiriler yazarak başladım. Bu da gösteriyor ki, açık biçimde olmasa da bilinçaltımda olan bir şeydi."

Ben şuna inanmışımdır: Benim mimarlık eğitimim sinema eleştirmenliğime çok önemli katkı sağlamıştır. Sinemada da sevdiğim bazı yönetmenlerin Fritz Lang'dan Nicholas Ray'e mimarlık eğitimi aldıklarını sonradan öğrenmem bu kanımı pekiştirdi. Bence sinema ve mimarlık çok yakın ilişkileri olması gereken çok komşu iki sanat. Mesela bazı filmler vardır; çok geniş bir mekanda çekilir ve çok kalabalık bir figüran kadrosu içerir. Ancak yönetmen bir türlü kamerayı gerekli yere koyamadığı için ne o mekânın genişliğini hissedersiniz ne de o kalabalık figürasyonun farkına varırsınız ve sonuç olarak çok etkili olabilecek bir çekim neredeyse boğucu bir hale gelebilir. Demek ki mekân seçiminden mekân kullanımına ve daha da ötesi o mekân duygusunu seyircide uyandırmaya kadar mekân çok önemli. Mekânı kullanmak da mimarlığın özü. Sanırım bu duygularla mimarlığı ve eleştirmenliği birleştirdim.

Keyifli söyleşi için Atilla Dorsay'a çok teşekkür ediyoruz.

Dergi Birimi

Kaynakça: Yayıncımr. "Atilla Dorsay". Anasayfa, www.yapici.com.tr/haberler/atilla-dorsay-mimarlik-hayatlarimizi-somut-olarak-bidimleyen-bir-sanat-95433.html.

Cilingir, Sadi. "Bir Atilla Dorsay Röportajı." SadiBey.com, 29 Mar. 2013, sadibey.com/2013/03/22/bir-atilla-dorsay-roportaji/.

Dorsay, Atilla. "Çok farklı ama ikisi de ilginç iki Türk filmi: Gerçek ve zekice komedinin tadı başka oluyor." t24.com.tr, 124 Yazarlar, 2 Dec. 2017, t24.com.tr/yazarlar/atilla-dorsay/cok-farkli-ama-ikisi-de-ilgincl-iki-turk-filmi-gercek-ve-zekice-komedinin-tadi-baska-oluyor,18643.

Çocuk Edebiyatına Karin Karakaşlı İle Giriş Yaptık.

Masallarla büyüdü ve bu masallar hayal dünyamızın gelişmesine büyük katkı sağladı. Bu masalların büyükler için anlattıklarını ve günümüzün masala bakışını Yazar Karin Karakaşlı ile konuştuk. Çocuk edebiyatını ve çocuk edebiyatında siyasetin yerini de konuştuğumuz yazımıza bu keyifli söyleşi için tekrar teşekkürler.

Keyifli okumalar...

Soru: Öncelikle merhaba. Okumuza hoş geldiniz. Yazı hayatınıza nasıl başladınız? Hikayelerinizde ilk cümle, ilk kelime nasıl şekillenir?

Karin Karakaşlı: Genelde yazılan kitaba göre değişiyor. Ben çok farklı türler de deniyorum. Deneme, köşe yazısı, anlatı, roman, çocuk edebiyatı, şiir... Dolayısıyla her birinin başlama hikayesi kendi içinde ama kabaca özetlemek gerekirse genelde gözümün önünde bir görüntü olur, bir resim gibi görürüm ve o bir başlangıç yaratır. Bazen tuhaf bir şekilde bir şarkının bir bölümüdür. Nakaratı bile olabilir. Bir çocuğun söylediği ya da gün içinde duyduğum herhangi bir cümle olabilir. Kitaplardan etkilenecek yazmaktan çekiniyorum. Kitaplar, çok küçük yaştan beri okur olarak hayatın bir parçası ama çok fazla ilişki kurarsanız, yazarken taklit etme gibi bir durum olabilir. Dolayısıyla aslında ilk başlangıçlar hep hayatla ya da etkilendiğim bir andan, kimi zaman da bir kokudur, tattır gayet duygusal bir şeyden ya da bazen düşüncenin kendisi yani mesele ettiğimiz, dert ettiğimiz konu ve o konunun ilgili şahıslarının kahramanlar olarak gözükmesi. Ama baştan itibaren sonuna kadar bir şeyi bilmek, onları yönetmek diye bir şey yok. Yazarken aslında insan öğreniyor onların serüvenini.

Soru: Ülkemize ve kendi inançlarınıza göre "ırk" kavramını nasıl değerlendirirsiniz? Farklı bir ırktan olmak bu ülkede bir sorun mudur?

Karin Karakaşlı: "Rak" çok tehlikeli bir kelime. Özellikle hayattaki tercümesi açısından. Dolayısıyla benim epey uzak durduğum bir kelime. Kimseyi farklı bir ırktan diye hor görmem. Benim ırktan anladığım en fazla sarı ırk, siyah ırk, beyaz ırk denen şey. Onun da kendisinin reşel kavanozları şeklinde ayırmayı neredeyse ayıp buluyorum. Bütün hikaye de aslında benim anladığım edebiyattan ya da yazıdan doğası gereği muhalif olması. Zira bir düzenden memnunsan niye hayatı durdurup başka bir şey yazsın. Aslında ırk da başta olmak üzere konuşulan tüm bu suni ayrımları, ön yargıları sorgulamak ve orada

bir fark yaratmak. Yani insanların kalbine ve ruhuna nüfus edebilmek. Benim mücadeleim bu noktada etnik açıdan farklı olmak dil, din olabilir, bir zenginlik olarak görülmeli. Yani farklı olanın kendisini bu şekilde görebilmesi üzerinden bir dünya arzulayıp onun için yazıyorum ve mücadele ediyorum.

Soru: Günümüzde siyasetçilerin en büyük silahı "Kürt meselesi, Ermeni meselesi, Arap meselesi" gibi söz oyunları yaparak insanı insana kırdırmak ve istedikleri dünya düzenini inanç farklılıklarını kullanarak oluşturmaktır. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Karin Karakaşlı: Bahsi geçenlerin her biri ayrı birer halk Kürt, Ermeni kelimelerinin yanına meselenin konmasında bir mesele var. Ben hep buradan başlanım. Yani niye mesele oluyor? Bir varoluş hali niye bir meseleye dönüşüyor? Niye sorun olarak algılanıyor? Kitaplar, hakkı verilmiş yazılardan korkulur. Çünkü bu yazılar yansır, gösterir ve aslında oyunun küçük olduğunu ifşa eder. Ondan sonra artık o şekilde devam edemezsiniz. Dolayısıyla yazıya, edebiyata her zamankinden fazla ihtiyaç duyulacağını böylesi zorlu zamanlarda, edebiyat bir lüks olmaktan tamamen çıkıp çok yaşamsal, ekme ve su gibi hayatın bir parçası olarak önem kazanır. Edebiyatı hayatın bir parçası yaparsanız, bütün bu siyasi sorunlardan da muzdarip ya da alanın içinde bir karakter yaratacaksam o zaman dediğim gibi yine edebiyat dilinden ödün vermeden sahici karakterle işleyebilirim.

Soru: Daha çok çocuk edebiyatı üzerine hikayeler yazdığınızı görüyoruz. Neden çocuk edebiyatını seçtiniz? Günümüz dünyasındaki çocuk ve gençlik edebiyatını nasıl değerlendirirsiniz?

Karin Karakaşlı: İşin özü çocuğu ve genci sevmekten başlıyor. Zaten o sevgi olmaksızın o alana dair üretim yapmak pek mümkün değil. Sıkıntılı bir döneminde bir çocuk yayınevinin açtığı bir yarışma vardı. "Ay Denizle Buluşunca" ilk olarak neredeyse ben çok küçükken yayınlandı ve bana çok güç verdi. O dönemde evimizde bir

yangın çıkmıştı. Ben yazımı kafelerde yazıyordum. Oradan çocukluğumu hatırlamaya çalışarak yarattığım karakterden güç bulmuştum. Bu şekilde başladım maceram. Şimdi de "Güneşiği Kitaplığı"ndaki farklı yaş gruplarına göre dair kitaplarla devam ediyorum. Ben yazar olarak bu kitaplarla yetişkin edebiyatına kıyasla çok daha fazla şey öğreniyorum. Dilin akıcılığı, kurgunun sürekliliği, sürükleyiciliği, diyalogların temiz olması, arada çocuğu şaşırtacak boşlukların olmaması, gencin dikkatini yoğunlaştırabilmesi ve her seferinde din daha farklı karakter ve konularla şekillenmesi. Bunlar insanı yazar olarak çok terbiye ediyor. İşin bir de ekstrası var. Bu vesileyle en karizmatik okur kitlesi ile yan yana geliyorsunuz. Dolayısıyla o alanı hep üretken tutmaya çalışıyorum.

Soru: Çocuk edebiyatını siyasetten, ekonomiden, inanç farklılıklarından ayrı tutarak mı yapmalıyız? Ya da ayrı tutmak mümkün mü? Değilse de dozu nasıl ayarlanmalı?

Karin Karakaşlı: Çocuğu böyle steril bir kapsül içinde korunup kollanmaya muhtaç, üzerine titreten dolayısıyla aciz bir varlık olarak kodlamak, çocuğun doğasına çok büyük bir hakaret olarak geliyor. Aslında çocuk ve genç, özündeki dürüstlük, duruşuyla, deneyimlerinin başında olma haliyle, açıklığıyla pek çok yetişkinden çok daha güçlüdür. Çocuk edebiyatında anlatılamayacak hiçbir konu yok. Ölüm, hastalık, bahsettiğim bütün siyasi meselelerin anlatılmasını ben arzu ediyorum. Burada da yine çocuğun dünyasını un ufak etmeyecek, onu "Senin doğru bildiğin" diye bir şeyin içine doktrin ile sokmayacak ve edebiyatı hayatı kavrama gücünden ödün vermeyen bir dille yapmak önemli. Her şey dönüp dolaşıp dile geliyor. Konular üç aşağı beş yukarı bir liste halinde insanlığa dair düşünürsek sıralayabileceğimiz başlıklardır. Mühim olan onu nasıl kurduğun. Çocuk küll yutmayan bir okur olduğu için sahici karakterlerle inandırıcı bulmalı. Bir de umudu elinden almamalı. Çocuk ve umut iç içe olmalı.

Soru: Masal aslında sadece çocuklara hitap eden bir şey değildir. Aslında masal büyükler için de hitap ediyor. Ama masalın çocuklara hitap ettiği düşüncesi insanları

sanki fantastik romana ve fantastik dünyaya getiriyor. Harry Potter'ı sadece çocuklar okumuyor, Harry Potter okuyan, onun serisini tamamlayan yetişkin pek çok insan olduğunu görüyoruz. Masaldan fantastik romana bir geçişin olması, masalı değiştirdiğimiz anlamına mı geliyor; yoksa aslında masalın devam ettiği, sadece kendimize göre şekillendirdiğimiz anlamına mı geliyor? Ne düşünüyorsunuz?

Karin Karakaşlı: Ben kendi çocukluğumdaki masalları da hatırlıyorum. Biz çocuk yaşta çocuklara masallar diye onu okuduk ama Andersen'in hiçbir masalı çocuklar için değildir. Orada yetişkin olarak okuduğumda bambaşka anlamlar bulacağın kocaman bir metafor dünyası vardır. Fantastik roman ve edebiyat, masala kıyasla benim için daha az haşın. Ben masalları sert buluyorum. Edebiyatı ise her daim. Özellikle canımızı acıtan gerçeklerin çok fazla olduğu zamanlarda ihtiyaç olduğunu da düşünüyorum. Bu ihtiyaca karşılık geliyor ve elbette Harry Potter'ın olsun, Küçük Prenses olsun, Andersen'den Masallar olsun bütün klasiklerin ve fantastik edebiyatın kitlesi çocuklardan, gençlerden ziyade yetişkinlerdir. Sebebi romanın romandaki etki veriyorum biraz özgürlüğü yaşama, o boyutlardan kopup içinde kendini de ifade edebilir hale gelmekten ve oradaki gerçek üstü türlerin senin içinde tekabül ettiği dünyevi versiyonlarını bulmak. O yüzden ben fantastik roman edebiyatına çok kıymet veriyorum.

Soru: Gündemi sürekli değişen bir ülkede yaşam sürdürüyoruz. Köşe yazılarınızda bunun etkisini nasıl hissediyorsunuz? Sansür, daha doğrusu siyasi ortam, gazetecilerin yaşadıkları sizi nasıl etkiliyor?

Karin Karakaşlı: Süreç hakikaten çok çok zorlaştı. Giderek de daralmaya devam ediyor. Gazetecilik mesleğinin kendisinde, duyguların ve düşüncelerin ifade edildiği alanlarda büyük daralma söz konusu. Ondan etkilenmemek mümkün değil. Aslında sansürden öte yazan bekleyen en büyük sınav ve tehlike: otosansür. Kendi kendine, kendinin bile farkına varmadan bir şeyleri gayri ihtiyari durdurmak... Ben buna düşmemeye büyük çaba harcıyorum.

Dolayısıyla eğer öyle bir şey hissedersen -ki pek hissetmiyorum çünkü konuya odaklanmış oluyorum ve onu dert edinmiş oluyorum- bunu yazmaktaki çekince ya da duraklama anımı da yazıyorum. Dolayısıyla bu bir itirafa ve hayattaki her şey yazıya aktarılabilir gücünü bana sağlamış oluyor. Bir de ikinci bir sıkıntı: gazete köşe yazısı dilinin edebiyata yansımaması. Çünkü edebiyat dili çok ayrı bir şey. Öyle de olmalı. İkisinin alanını, üslubunu, dil gerekliliğini birbirinden ayrı tutup, özen göstermek gerek. En büyük mesele benim için kitabı ya da yazıyı okuyup görüşüme katılabilir, katılamayabilir, beğenebilir, beğenmeyebilir. "Bu ne şimdi? Bu ne saçmalık?" demeden orada temiz bir emek görebilmesi... Ben bunu kendime ve karşımdakine saygı olarak görüyorum. Çünkü zaman çok kıymetli. Kimsenin zamanını çalmamak ve ahkam kesmek gerekiyor. Mümkün olduğunca bunlara dikkat ediyorum.

Soru: Çocuk kitapları yazılırken en önemli nokta ne olmalıdır? Kırmızı çizgi var mıdır çocuk edebiyatının?

Karın Karakaşlı: Kırmızı çizgi, edebiyat ve yazı kelimeleri yan yana gelmesene benim açımdan iyi olur. Kırmızı çizgi, illa ki böyle kodlanacaksa, benim için her halükarda vicdanımdır. Kendi yazdığım şeyde rahat hissetmemdir. Beni ne rahatsız edebilir. Maksadını aşan bir cümle kurabilmek... Çocuğu bunalımlara sürükleyecek, yani kötü enerjili bir şeyler yapmak. Bunlardan korumaya çalışırım yazıyı. Ama hiçbir zaman naif, dokunulmayan dünyalar kurmuyorum. Dediğim gibi çocuklar bunu ve fazlasını taşımaya hazır. Onların umutlarını çok önemsiyorum. Onların dürüstlüğüne layık, dolayısıyla diyalogların gerçekten sahici olduğu, aralarda boşluk olmayan, kurgusu hızlı akan, onlara sorular sordurup, aralarda kendi hikayelerini anlatmalarına alan tanıyan kitaplar yazmaya çalışıyorum. Çünkü bunu önemsiyorum. Dolayısıyla da en fazla dili önemsiyorsunuz. Hem yetişkin edebiyatında hem de çocuk edebiyatında sizi ayıran dildir. Konunuzu çok şık seçebilirsiniz ama önemli olan bunu hangi dille ve nasıl aktardığınızdır. O, aynı zamanda dünyada nasıl durduğunuzla da ilgili bir şey.

Soru: Bir gazetede ya da dergide yazı yazabilmek için hangi kriterler önemlidir? Biz genç adaylara tavsiyeleriniz neler olur?

Karın Karakaşlı: Herhangi bir yer için olabilir. Gazete ya da dergi diye gir kodlama yapmayın. Okuru düşünen bir metin düşünün. Çünkü sen kendine yazdığın sürece bu günlük olabilir, arkadaşına mektup olabilir, bir kompozisyon ödevi olabilir ama düşüncende hayali de olsa bir muhatap, bir okur olduğu noktada o kurgu, kendi içinde karşısındaki için şekillenmeye başlar. Sizin ne kadar duygusal olduğunuz, orada nelerden geçmiş olduğunuz önemsizleşir. Olay sizden çıkar. Karşıya ulaşma gayesi ağır basmaya başlar. En önemlisi bu galiba. Bir muhatapı düşünmek... Bunun bir tarafından okunacağını, okunduğunda da bir değer arz etmesini düşünmek... Ayakları üzerinde durması... Çok fazla görsele, hesaptaki bilgi sağanağına maruz kalıyoruz. Onların içinde ise özellikle düşüncüyü toplamak, konuda kalmak... "Ben şimdi tam olarak ne anlatmak istiyorum?" "Bu anlattığım yazıyı gerektirecek kadar önemli mi?" Değilse de hayat devam edebilir sıkıntı yok. Yazmayalım bence. Ama bunu yazmadan rahat edemiyorsam yazmak için iyi bir gerekçe. Bir de "Bunu nasıl yazacağım?" çünkü ben yazıyorum. Bir yerde okumadım mı? Neyin eksikliğini duyuyorum? Bir

bütün içinde onu nasıl formüle ediyor ve sunuyorum? Bunlar olduğu noktada yazı o muhatapları arayan metin olur. Ondan sonrası kapıların açılmasına kalmış. Çünkü iyi yazılmış bir metin mutlaka okuruna ulaşır. Orada gazeteler olsun, yayın evleri olsun hepsi aracıdır. Kıymetlidirler ama yılmamak gerekir. Bir kere, bir yerde olmaz. Başka yerler de denenmelidir. Önemli olan sizdeki duygu ve ihtiyacın sabit kalmasıdır. Ve devam etmeniz... İlham perileri beklemekle olmaz. Çok çalışma ve emek gerektiren bir süreç... Kalemim küsmemesi için sürekli yazmak... Yaşarken, hayatı yazı ve edebiyatla sorgulamak. Yoksa zamanı durdurup "Evet, şimdi edebiyat zamanı geldi." diyerek bir yere çekilmek uygun değil. Bu ikisinin birbiriyle nasıl ilişki içinde olduğunu görmeliyiz.

Soru: 'Blogger yazarlığı' diye bir şey çıktı. Onunla ilgili ne düşünüyorsunuz?

Karın Karakaşlı: Kullanılan dili sevmiyorum. Genel olarak, sadece 'blogger' mantığında değil. Bir aforizmalar silsilesi halinde büyük büyük kelimeler kullanılıyor. Benim bütün mücadelem buna karşı oldu. "Edebiyat yapma." derler. Ancak orası edebiyat yapıyor ve o edebiyatı hiç sevmiyorum. Edebiyatı çok fena yerden zedeleyen bir şey. Ne kadar küçük, sade, yalın cümlelerle anlatabilsek, o kadar da büyük bir şey anlatıyoruz demektir. Büyük şeylerin sadeliğe ihtiyacı vardır. Bunlar tumturaklı laflar. Ve boşlukta kalırlar. Ancak ilgi görüyorlar. Ona da diyecek bir şeyim yok. Bildiğim kadarıyla genç isimler orada yetişiyor. Blog da yazılanlar kitap haline geliyor. Uzun kuyruklar meydana geliyor. Küçümseyeceğim ve yok sayacağım bir alan değil. Demek ki ihtiyaç duyulan bir durum var. Oradan başlanabilir ancak ben orayı bir başına edebiyat alanı olarak kodlamam. Dediğim gibi ben edebiyatı, fantastik türden popüler kültüre kadar, hepsini kucaklayabilen bir yapı olarak görüyorum.

Soru: Okumuş olduğumuz 'Dört Kozalak' romanında, ailelerin farkında olmadan çocukların üzerinde kurduğu baskıyı ele alıyorsunuz. Bu durumu bizlere bir gözlemci olarak mı, yoksa deneyimlemiş biri olarak mı aktardınız?

Karın Karakaşlı: Ailemin doğrudan benim üzerimde bir baskısı söz konusu olmadı ama benim dönemimden bu yana rekabet denen unsur çok daha küçük sınıflara kadar indi. Ortamda arkadaş mı edineceksin, rakip mi göreceksin? Çocukların üzerinde zaten ortamın kendi yarattığı baskı söz konusuydu. Tabii o sırada da birçok aile modeli de gözlemledim. Hepimiz birbirimizin arkadaşydık ve farklı anne baba tavırları görüyorduk. Özellikle anneler bu süreçte daha aktif oluyorlar. "Dört Kozalak"ta benim esas derdim "Başarı" kavramıydı. Başarı ne demektir? Sınav kazanmak ve başarı eş değer midir? Ben o görüşte değilim. Dolayısıyla bunu sorgulayan, sorgulatan ve okur olarak dönemi özellikle geçirmekte olan öğrencilere, gençlere; iyi gelecek, güç verecek, onların kafasını, ufkunu açabilecek kendini kendi ruhunda ve bedeninde rahat hissetmesini sağlayacak bir kitap olmasını istedim.

Soru: Duygularınızı kitaplar aracılığı ile insanlara ulaştırıyorsunuz. Belki de biz sizi öyle düşünüyoruz. Bir yazarın ilk tercihi kendi duygularını mı aktarmaktır? Yazar size göre önce neyi tercih eder?

Karın Karakaşlı: Elbette ki üzerinde yoğunlaştığın, kendine dert edindiğin anlatmak istediğin bir alanın olmalı. Yani projeler üzerinden kitap yazmıyorsan, ki onu pek tasvip etmek mümkün değil, bir kitabın çıkma gerekçesi vardır ve o

yazarın asıl önceliğidir. Elbette kendi duygularını, düşüncelerini, isyanını, öfkesini yansıtır kitaba. Ama kitaplardaki hiçbir karakter, doğrudan 'ben' anlatıcılar da dahil olmak üzere kendim değilim. İnsan en çok kendinden sıkılır, yani kendini yazmak benim için anlamlı değil. Ben kendi kitaplarımı sonradan okuyan bir yazar da değilim. Hep sizlere ulaştıktan sonra sizlerden aldığım bilgiler, izlenimler çok daha kıymetli. Dolayısıyla; 'Çok daha farklı hayatlar nasıl olabilir?' 'Hayatın ihtimallerinde neler vardır?' Sorusu üzerinden aslında farklı deneyimlere açılmayı kitaplarda daha fazla önemsiyorum. Böylelikle benim dünyam da genişliyor.

Dergi Birimi

“Roman Kahramanı Olan Kadın ve Gerçek Kadın”

Gazeteci ve Yazar Seray Şahiner yazarlık, gazetecilik ve kadın hakları üzerine yaptığı çalışmalarla ilgili 10. sınıftaki arkadaşlarımızla “Antabus” kitabından hareketle keyifli bir söyleşi yaptı. Bu söyleşi öncesinde röportaj teklifimizi kırmayarak bizim de sorularımızı yanıtladı. Kendisine teşekkür ederiz. Keyifli okumalar.

Soru: Genç bir yazar olarak yazmak sizin için ne ifade ediyor? İlk cümleleriniz nasıl oluşuyor? Bizim gibi genç yazar adaylarına önerileriniz neler olur?

Seray Şahiner: Herkesin hayatta kendi avazını yaymak için seçtiği bir yol var. Bu kimi zaman iyi bir doktor olarak olur, kimi zaman iyi bir müzisyen olup beste yaparak olur. Benimki de yazmaktır. Söylediğim şey sadece yazar olmakla alakalı değil, inandığımız şeyleri mesela iyi insan olmak, düzgün işler yapmak, yanındakine iyi bir şey yapmak için ilham vermek gibi... İmandıklarımızı hangi yolla yayabileceğimize onlar çok kıymetli işler ve kıymetli çabalar. Benim için bu yol yazmaktan geçiyor.

Bu sadece metin ile ilgili değil, o metni okutacak insanlarla kuracağım diyalogla da ilgili. Doktorsam, o hastanın akrabalarıyla da ilgili. Burada da birbirine dokunmak gibi bir teması oluyor. Onu bizimle ne kadar iyi yapabilirsek o kadar iyi. Yazıya dair bir tutkum var ama bu anlamdaki emeğimi de tutkuyla eş görüyorum. Yazıya kutsal demiyorum ama o emeğin çok kıymetli olduğunu düşünüyorum. Resim hocamın bana söylediği bir söz vardı: “Çok bak, az çiz.” O dikkatli bakma halini hayatın her alanına yaymaya çalışıyorum. Okumak da bunun bir yanı, aslında bizim yazının parmak izini öğrendiğimiz yer. O yüzden okumakla aynı tutulabilecek bir şey değil. Onun dışında bir şey daha var. Liseye başladığımda, yazar olmaya karar vermiştim ve çok korkuyordum. Kendime göre iyi olduğuna inandığım bir kütüphanem vardı. Yazılacak şeyleri en güzel şekilde yazmışlar, bana ne gerek var, diye düşünüyordum. Evet her şey en iyi şekilde yazılmış ama herkesin kendi üslubu kendi avazı var. Benim için yazmak isteyenlere ne tavsiye edersen sorusunda ilk aklıma gelenlerden biri, daha önce yazılmış iyi eserlere, nasıl olsa yazılmış diye korkarak değil, ben ne şanslıyım ki yazılmış en iyi şeyleri okudum, demek ki güzel bir şey yazmak için ilham alacağım bir mecra daha var diye düşünerek, cesaretle bakmak. Yani iyi metinlerden korkmamayı öneriyorum. Zaten birçok yazarın masaya oturmasının sebebi de okuyana korku değil, cesaret vermek. Biz o metinlerden cesaret aldığımızda, o yazar da amacına ulaşmış olacak aslında.

Soru: Birgün gazetesinde köşe yazıları yazıyorsunuz. Yazılarınızı yazarken ne kadar özgürsünüz? Ülke-mizde ya da dünyada basın özgür müdür?

Seray Şahiner: Basına dair çok kısıtlama olduğunu siz de görüyorsunuz ki bu soruyu soruyorsunuz ama şu konuda ben biraz inatçı davranıyorum. İletişim mezunuyum, iş alanlarımı kendim sınırlamayı da göze alarak özgür olacağım. Ben kültür sanat muhabiriydim, birçok gazete de çalıştım. Orada yapacağınız haber tonu değişebilir ama aslında misal bir konser haberi, bütün gazetelerde benzer şekilde haber olurdu. Artık sanatın da haberini verirken zorlandığımız alanlar oluyor. Köşe yazmak daha çok senin kişiliğinle alakalı haberdan bağımsız da bir şey. Ben yazdığım gazetede özgürüm, orada yazmamın sebeplerinden biri de bu aslında. Bizim için böyle bir baskı yok. Basın özgürlüğü yani Türkiye tarihi açısından baktığımızda da dünya tarihi açısından baktığımızda da çoğu zaman kısıtlanmaya çalışılan bir şey ama basında çalışanların inadı da kısıtlanmayla kolay kolay bertaraf edilebilecek bir şey değil. Yani hala kısıtlanmaya çalışılıyor olması aslında bir yandan da şu demek: hala bu insanlar inat ediyorlar kendi seslerini duyurmak için. Yani baktığımızda olumsuz bir yönü var ama bir yandan fikir özgürlüğünü savunan insanların da dirayetlerini sürdürdüğünü görüyoruz. Umulanacak çok şey var. Umuda her zaman ihtiyacımız var.

Soru: İnsanlar kediden, yükseldikten, karanlıktan korkarlar. Peki düşünceden neden korkarlar? Hangisi daha tehlikelidir?

Seray Şahiner: Çok güzel bir soru, teşekkür ederim. Bahsettiğiniz varlıklar, canlı, gelişen ve kendi başına hareket edebilen varlıklar. Düşünce de öyle bir şey; canlı, gelişen ve bağımsız hareket ettiği gibi birçok başka canlının da hareketine yön veren bir mefhum. Kedi tüyüne alerjisi ya da kedi fobisi olmak başka bir şey. Ama düşünceye alerjisi olmak çok trajik. Bağımsız düşünen insanlar çok da “Acaba kendimi daha nasıl sevdirebilirim?” demezler. Onların bir fikri vardır. Bunu paylaşırlar, tartışırlar, değiştirmeye açık oldukları ve olmadıkları durumları vardır. Yani o bahsettiğiniz düşünceden korkmak, bence önü alınamaz ve öngörülemez bir şey olacak kaygısı. Ya basılamazsak kaygısı. Ama yine bundan korkmayanlarla da değiştirilebilecek bir şey.

Soru: Kitaplarınızın bazılarını inceledik ve genelde kadın teması üzerine yazdığınızı gördük. Kitaplarınızda kadın teması işlemenizin temel sebebi nedir?

Seray Şahiner: İlk kitabım “Gelin Başı”nı yazdığım da bütün karakterler kadındı ve ben bunda bir haber değeri görmüyordum. Normali oymuş gibi geliyordu. Çünkü insan neyi dert ediniyorsa onun sonucunda masaya oturuyor. Bana böyle sorular geldikçe dönüp bakınca diyorum ki: “Benim dert edindiğim meseleler fikirlerimi belirlemiş,” ve bu sağlıklı bir şey. İkinci kitabım “Hanımların Dikkatine”de daha bilinçle yani “Şimdi bir hikaye yazacağım bu hikayenin kahramanının ismi Reyhan’dır Sibel’dir.” diye... Sorduğum sorunun altını dolduracak şekilde masaya oturmaya başladım. Biz birbirimizin sesini duyurmakla mükellefiz. Yani bu kadın meselesiyle ilgili durduğum yer, sınıf meselesiyle işçilerle ilgili de yazıyorum. Birbirimizin sesini duyuralım, bir insan belki bütün dünyayı değiştiremez ama belki bir insanın tavrını değiştirebilir. Dertlenmek o kadar kötü bir şey değildir ve çare aramayı getirir. Çözüm üretmek için bir zemin oluşturur. O “belki” çok fazla çabayı hak eden bir ihtimal bence.

Soru: Özellikle “Antabus” romanınızda sinir bozucu bir hikaye işliyorsunuz. Bu hikayeyi nasıl kurguladınız? Hikayenin gerçekliği hakkında neler söyleyebilirsiniz?

Seray Şahiner: Birebir de gördüğüm tanıştığım öyle bir Leyla yoktu. Aslında o hikayede hiç marjinal bir şey yok. Her gün gazetelerde 3. sayfa haberi diye bakıp kimi zaman üstünkörü de geçilebilen haberlerin de işlediği bir konu. Yani ev içi şiddet, taciz, tecavüz; ne yazık ki çok sık yaşanan durumlar ve çok sık yaşandığı için kimi zaman sıradan görülüyor. Halbuki her insanın hayatının haber değeri var ve bizim hayatımızın haber değeri olması için illaki ölmemiz gerekmemeli. Yani kimi gazetelerin 3. sayfalarında kadınlarla ilgili haberlere baktığımızda dilde bile taraf tutma var. Fiili erkek işlediyse adama bir sıfat vermiyor. Mesela “Katil Adam” demiyor. Kansını öldürdü diye münferit bir vaka olarak veriliyor. Bir şeyi sıfatla değil fiil ile anlattığımızda olay bazındadır. Ama fiil kadın tarafından işlendiyse o zaman direkt sıfat veriliyor: “Katil Kadın”. Bu sıfat verme, bütün hayatı kapsayan bir ithamdır. Yani burada bile bir taraf tutmayla karşılaşıyoruz. Bu durumu nitelerken zaten durumdan mağdur olanı bir de söylemle mağdur etmek. Mağdur ediyorsun, bir daha itham ediyorsun, toplum nazarında yargılanmaya açık hale getiriyorsun. Aynı zulmün değişik çeşitleri ile karşısına

çıkıyorsun. Antabus’ta benim yola çıkış noktam buydu. Bu hayatların anlatılma biçimindeki taraf tutma şeklinde bir öfkem vardı. Yoksa zaten şiddet mağduru olan kadınlara şiddet mağdurluğu da böyle bir şeydir diye anlatmaya kalkmadım. Çünkü herkes ne yaşadığını bir yazarın anlatacağına çok daha iyi biliyor. Benim aslında konuşmak ve oradan tartışmak istediğim, bu olaylara bakıp kıyıcı bir şekilde tanımlayanlar ya da bakıp başını çevirenlerdi.

Soru: Gerçekten çok sinir bozucu bir hikaye üzerinden gittiğiniz ama bu birkaç nokta üzerinden çok güzel bir kadın tahlili ve erkek tahlili de yapılmış. Kitabın sonunda siz Leyla’yı öldürmemişsiniz. Leyla ilk defa huzurla uyuyor ve o şekilde bitiyor. Yani bir umut kapısı açmışsınız gibi geldi. Sanki orada yeni bir başlangıç varmış gibi geldi.

Seray Şahiner: O kitabın karakteri Leyla ile ilgili asıl umutlandığım şey denemekten hiç vazgeçmemesi. Her ağzını açtığında bir zulümle karşılaşıyor, kapıyı her zorladığında bir kıyıcılıkla karşılaşıyor ama sürekli deniyor. Yöntemleri tartışılabilir hepimizin uygulamak isteyeceği ya da istemeyeceği yöntemler olabilir. Ama deniyor. Yani çocuklarının hayatı için kendisi, eski iş arkadaşı Necibe’nin hayatı için ve Ülker Abla için. Orada kadın dayanışması da kurmaya çalıştım zaten. Pes ettiği anda bile bir inatla yerinden kalkmaya çalışıyor ve bu benim için çok önemliydi. Her zaman kazanamıyoruz ama denemekten başka da çaremiz yok çünkü öbür türlü her zaman kaybederiz.

Soru: Bizler iyi bir okul dergisi çıkarmaya çalışıyoruz. Bunun için de özellikle sizin gibi gazete deneyimi olan insanlardan tavsiyeler almak istiyoruz. İyi birer gazeteci ya da yayıncı olmak için ne yapmalıyız?

Seray Şahiner: Çok zor bir soru. Ben de mezun olalı o kadar uzun olmadı ama ben inada inanırım, emeğe inanırım bir de iyi insan olmaya inanırım. Evet yetenek de önemli bu derginizde tanımak için hangi kitabı seçeceğimiz bile sizin hayata bakışınızla ilgili. Uluslararası bir basına hitap eden gazete de çıkıyorsanız yine mevzu, haberi hangi dille kurduğunuzda. Emek verdiğimiz bir iş. 18 yaşından beri yapıyorum. Hala o ayağı bırakmamaya çalışıyorum. Ben de lisede, ortaokulda ve ilkokuldayken dergi çıkıyordum. Yani merak, inat ve emek gibi geliyor bana asıl konu.

Dergi Birimi

“Gözlerin bir çığlık, bir yaralı haykırış”

“Uçurum uçurum gözlerine baktığım sensin
Prangalarca boynuma taktığım sensin
Dağ gölleri gibi gibi hasret çektiğim
Her gece uyku diye yattığım sensin
Yananım yanarım tutuşur
Yananım kavurur ateşim
Seni de beni de belalim
Gün değmemiş ormanlarda yittiğim sensin
Ömrüme ömür diye kattığım sensin
Deli deli boranlarda aç denizlerde
Teninin tuzunu canım tattığım sensin
Damga damga göğsüme vurduğum sensin
Öfke dolu şehirlerde bulduğum sensin
Yer nerede gök nerede ben neredeyim
Diye diye sınırlara geldiğim sensin”

“Ah bu şarkı!” dedirten ve 90’lı yıllara damgasını vuran Minik Serçe (Sezen Aksu) tarafından mükemmel seslendirilen bu şiir yüzyıllar geçse de unutulmaz. Özellikle günümüzde anlamsız sözlerin bir araya getirilmesiyle adına şarkı ya da beste denilen o ses kirliliğinin yoğun olduğu bu zamanlarda ne kadar da kıymetli bir söz ve bestedir **“Belalim”** Her cümlesi aşkı bir başka anlatan, aşk acısını çekirmek için can attırır o nefis sözler. Tabi bir de Sezen Aksu’yla birleşince kulağın pasını silen bir şölen...

Zülfü Livaneli

“Düşlerin parlayıp söndüğü yerde
Buluşmak seninle bir akşam üstü
Umarsız şarkılar, dudağımda bir yarım ezgi
Sığınmak gözlerine, sığınmak bir akşamüstü
Gözlerin bir çığlık, bir yaralı haykırış
Gözlerin bu gece çok uzaktan geçen bir gemi
Bir orman bir gece kar altındayken
Çocuksu, uçarı koşmak seninle
Elini avcumda bulup yitirmek
Sığınmak ellerine bir gece vakti
Ellerin bir martı, telaşlı ve ürkek
Ellerin fırtınada çırpınan bir beyaz yelken
Bir kenti böylece bırakıp gitmek
İçinde bin kaygı, bin bir soruyla
Bilmeyen bir şarkı, dudağımda bir yarım ezgi
Sığınmak şarkılara sığınmak bir ömür boyu
Gözlerin bir çığlık, bir yaralı haykırış
Gözlerin bu gece çok uzaktan geçen bir gemi
Ellerin bir martı, telaşlı ve ürkek
Ellerin fırtınada çırpınan bir beyaz yelken”
(Zülfü Livaneli)

“Gözlerin bir çığlık, bir yaralı haykırış” ne güzel bir sözdür bu. İnsan gözlerinin kim bilir neleri ne kadar güzel anlattığının en güzel kanıtıdır. Ve belki bizim yaş gurubumuzun değil ama 80’li, 90’lı yıllarda aşık olanların birbirlerine aşklarını ilan ettikleri en güzel şarkı sözlerinden biridir bu şarkı ve daha niceleri. Sadece aşklar için midir Zülfü Livaneli şarkıları ya da besteleri? **“Eşkiya Dünyaya Hükümdar Olmaz”** bestesiyle Sabahattin Ali’nin bir eşkiyanın hikayesini anlattığı şiirini dile getirir ve coşku uyandırır. Bugün pek çok dizide jenerik müziği olarak kullanılan bu beste Zülfü Livaneli’den sonra pek çok sanatçı tarafından da seslendirilmiştir. **“Leylim Ley”** ile yüreğimizin en ücra köşelerine dokunan Livaneli “şiiri konuşturan adam!” olarak anılsa abartı olmaz.

Karlı kayın ormanında yürüyorum geceleyin.
Efkârlıyım, efkârlıyım, elini ver, nerde elin?
Ay ışığı renginde kar, keçe çizmelerim ağır,
İçimde çalınan ılık beni nereye çağırır?
Memleket mi, yıldızlar mı, gençliğim mi daha uzak?
Kayınların arasında bir pencere, sarı, sıcak.
Ben ordan geçerken biri “Amca, dese, gir içeri.”
Girip yerden selâmlasam hane içindekileri.
Eski takvim hesabıyla bu sabah başladı bahar.
Geri geldi Memed’ime yolladığım oyuncaklar.
Kurulmamış zembereği küskün duruyor kamyonet, yüzdüremedi leğende beyaz kotrasını Memet.
Kar tertemiz, kar kabanık, yürüyorum yumuşacık.
Dün gece an bir buçukta ölmüş Berut, tanıştık.
Bende baz bir halısı var bir de kitabı, imzalı.
Elden ele geçer kitap, daha yüz yıl yaşar halı.
Yedi tepeli şehrimde bıraktım gonca gülümü.
Ne ölümünden korkmak ayıp, ne de düşünmek ölümü.
En acayip gücümüzdür, kahramanlıktır yaşamak:
Öleceğimizi bilip öleceğimizi mutlak.
Memleket mi, daha uzak, gençliğim mi, yıldızlar mı?
Bayramoğlu, Bayramoğlu, ölümünden öte köy var mı?
Geceleyin, karlı kayın ormanında yürüyorum.
Karanlıkta etrafımı gündüz gibi görüyorum.
Şimdi şuradan saptım mıydı, şose, tirenyolu, ova.
Yirmi beş kilometreden pını pındır Moskova...

Nazım Hikmet Ran
14 Mart 1956,
Moskova, Peredelkino

Moskova’da Nazım Hikmet tarafından yazılan ve Zülfü Livaneli bestesi ile dile gelen bu şiir Anadolu’nun türkü kültürünün en güzel yansımalarının izlerini taşıyor. Günümüzde de zevkle dinlenen ve pek çok sanatçı tarafından seslendirilen bu besteye değinmemek olmazdı.

Aslında bunlar gibi pek çok şiir -Sabahattin Ali’den, Nazım Hikmet’ten, Bedri Rahmi Eyüpoğlu’ndan ya da kendi şiirlerinden- Zülfü Livaneli ile dile gelmiş, şiirin ve yazılan kişilerin hikayesini kitlelere duyurmuştur. Sadece şiirleri ya da besteleriyle değil romanlarıyla tanıştığımız ve onlarla da büyük bir okur kitlesine ulaşan Zülfü Livaneli 4 Mayıs 2018 Cuma günü Sayın İbrahim Betil’in katkısıyla okul toplumumuzla buluştu. İlkokuldan liseye büyük bir hayranlıkla dinlendi Livaneli. Moderatörlüğünü 11. sınıftan arkadaşımız İ. Atay Arslan’ın yaptığı söyleşide sorularımızı cevaplayan Livaneli, anılarını da paylaşarak yakın tarihimizi anlamamızda ve tanımamızda yardımcı oldu.

Edebiyatımızın yaşayan en değerli yazarlarından olan Zülfü Livaneli, **“Serenad”, “Mutluluk”, “Huzursuzluk”, “Kardeşimin Hikayesi”** gibi farklı dillere de çevirisi yapılan ve ülkemizde her zaman en çok satanların arasında yer alan pek çok romanı da edebiyatımıza kazandırmıştır. Kendi deyimiyle Yaşar Kemal ve Anadolu kültürünün izlerini taşıyan bu romanlar gerek kendi kültürünü gerekse de farklı inanç ve ırktaki milletleri bir araya getirerek uluslararası bir çerçeveye okurlarına değerli eserle kazandırmıştır. Her kesimden okuru bulunan Livaneli, kimseye ayrıcalık tanınaması ve tarafsız yazarlığı ile değerini hiç kaybetmeyecek yıllar sonra dahi bir Yaşar Kemal öğrencisi olarak onun gibi saygı ve sevgiyle anılacaktır. Biz ENKA öğrencileri de Yaşar Kemal’den sonra onun kadar değerli arkadaşı ve öğrencisi Zülfü Livaneli’yi de tanıma ve sohbet etme şansını yakalayarak hayatımıza unutulmaz bir anıyı kaydetmenin keyfini yaşayacağız. Bize bu imkanı sağlayan İbrahim Betil’e ve TDE Bölümüne teşekkür ederiz.

Dergi Birimi

Herkes Merhaba.

Bu yazıyı kuşların kitap atölyesi dersinden pek de hoşlanmadığınızı söylemesi üzerine tüm samimiyetimle kaleme alıyorum. Hoş kuşlar fıslıdamasa bile tahmin edebiliyorum. Taze mezunlardan biri olarak kişi olacak ama bizim de o sıralardayken benzer durumlardan yakındığımız oluyordu.

Şimdi üniversitedeyim ve burada da lisede yaptığımız atölye gibi dersler ağırlıkta. Aslında her ders bir sorgulama şeklinde. Lisede bir atölyede bulunmuş olduğunuz için bir farkınız oluyor. Günlük rutinimizi düşününce, etrafınızdaki herkes derslere boş boş bakarken siz önceden dersi tanıyabiliyor, dersin gidişatını ve sizden beklentilerini anlayabiliyorsunuz. Sonra atölye sınıflarının neden diğer sınıflardan daha büyük olduğunu da kavrayabiliyorsunuz. "ATÖLYE" kelimesinin ilk andaki telaffuzu, terminolojisi ve sizde uyanırdığı izlenim bile farkındalığınızı, algınızı ne kadar büyük bir ölçüde değiştiriyor. Bence bu en önemli artı. Ama bunun farkında mıyız? Bu farkındalığı nasıl oluşturuyoruz? Biz bu derste bir kavramdan, kelimedenden yola çıkarak "Nasıl daha fazla bilgi edinebilirim?" diyerek bilgi edinmenin yanı sıra "Doğru ve anlamlı bilgiye nasıl ulaşırız?"ın da yöntemlerini öğreniyoruz. Böylelikle kitabın aslında sadece bir kitap olmadığını aynı zamanda da bir şarkı, bir film, bir makale olduğunu anlayabiliyoruz.

Hayata karşı farkındalığı olan kiminle tanıştıysam, hayatlarındaki kırılma noktasının kitap okumakla başladığını söylüyorlar. Yakın zamandaki örneğim bilgisine ve üslubuna hayran olduğum Onkolog Yavuz Dizdar. Okudukça fark ediyorum ki bilgiye olan ilginiz, sevginiz ve heyecanınız da artıyor. Okulda tam da bu kriterleri en üst düzeyde alabileceğimiz bir dersimiz olduğunu duyunca çevremdeki herkes şaşıyor. **Sırf bunun için özel atölyelere giden insanlar var(-MİŞ). Bu bile ne kadar nadide bir ders olduğunu gösteriyor.** Bu dersin önemini mimarlık fakültesine girince daha iyi fark ettim. Çünkü tasarımın ön planda olduğu mimarlık fakültesinde en büyük sorun "Fikir"dir. Fikir, tüm tasarımınızın doğduğu ve yola çıktığı ana kaynaktır. Projede atılan her adım bu kaynağa bağlı olmalıdır. Çünkü bu kaynaktan beslenip ona bağlı kalarak projenizin kendi içinde özgür ve tutarlı olmasını sağlayabilirsiniz. Bir şey tasarlamak demek yeni bir şey yaratmak değildir. İnsan yeni bir şey yaratamaz. İnsan, sadece doğadaki tüm yaratılmışlardan özenli bir sentez yapar, olanı farklı açılardan gösterir. Bunu bazen sırasını ve sayısını değiştirerek bazen de güzel bir eşleştirme yaparak gerçekleştirir.

Bu süreçte en önemli şey etrafınızdaki sonsuz evrenden iyi beslenebilmenizdir. Her yönden kendinizi donatmamız. Çünkü insan her şey üzerine hayal kurabilir. Eğer bu hayali gerçekleştirmek için kurmuşsa o zaman tasarım yapmıştır.

Fikirleriniz ne kadar orijinalse çıkardığınız ürün de o kadar orijinal olmalıdır. Fikirle ürün arasındaki bu doğrudan bağı sahip olduğunuz hayal gücü, üslubu kullanım biçiminiz, soyutlama ve somutlama gücünüz, yaptığınız imgeler, yüklediğiniz anlamlar ile kuruyorsunuz.

Buraya kadar hep orijinal bir fikir bulmaktan bahsettik ama bazen fikriniz oldukça orijinal olmasına rağmen karşı tarafa iyi pazarlayamazsanız hiçbir önemi olmuyor. Bu noktada da bir fikri somutlaştırma, aktarma biçimine karar verme ve onu hangi sunum tekniğini kullanarak aktaracağınızı belirlemeniz gerekiyor. **Tam da burada bir kez daha durup okulda bize kitap atölyesi dersleriyle verilmek istenen yetileri kullanmaya başlıyor ve bu süreci daha sağlam ve daha kısa sürede hallediyorsunuz.**

Bu tam olarak nasıl oluyor, dersiniz:

Yıllar önce atölyede okuduğum bir kiptan bir cümle hatırlıyorum ya da bazen silik bir olayı... Sonra gidip o kitabı arıyorum, buluyorum, tekrar okuyorum ve böylece kendi adıma projenin kırılma noktasını bulmuş oluyorum. Atölye dersi benim için "Evrak!" dedirten yer oluyor.

Aslında olunmaması gereken ama bazen benim de yaptığım ve şimdi pişmanlığımı yaşadığım diğer bir konu: Klasikler...

"Evet! Klasikler hiç de benim tarzım değil. Ben daha çok fantastik ya da bilim kurgu romanlarını okumayı seviyorum" dediğinizi duyar gibiyim. Elbette onları da okuyun zaten artık atölye derslerinize de bu tür girmeye başladı. Ama reddettiğiniz o klasikler boşuna klasik olmadı. Okundular, incelendiler ve en önemlisi "Daha iyisi çıktı." dedirtmediler. Sizin farkında olmadan ilgisiz olduğunuz konularda bile satır aralarında bir şeyler bulacağınız efsaneler oldular. Tıpkı altın madenciliği gibi... O cevheri ancak sabırla eleyip tozunu, taşını, toprağını ayıkladığınızda bulabilirsiniz. O küçükük cevher için uğraşacak belki de hayatınızı feda edeceksiniz. Evet bugün işlenmemiş haliyle sizin için hiçbir anlamı olmayacak ama ne zaman ki insanoğlu ateşi de keşfedecek işte o zaman bu cevhere şekil verip bazen bir kolye bazen bir yüzük yapacaksınız ve sizin için anlam kazanacak. Harika bir araba tasarlayabilirsiniz ya da bir elbise belki de bir ev ama kumaşsız bir elbise, metal kullanılmadan yapılmış bir araba

ya da duvarları olmayan bir ev hayal ettiğiniz oldu mu? Hayal ettiklerinizin hepsinin bir malzemesi var. İşte klasik eserler de öyle bir cevher. Kelimeler arasında, betimlemelerle, olaylarla çembelleştirdiğiniz o klasikler özünü indirdiğinizde size belki de varlık sebebinizi, benlik algınızı en önemlisi "Kimim ben?" sorusunun cevabını bulduracak. Sakın ihtiyacım yok demeyin! Bu yaşlarda hele ilse yıllarında "Kimim ben?" sorusu en önemli sorumuz/ sorunuzdur. Siz okumayı istemeden elinizin tersiyle iterken atölye dersinde Gül Hoca, Sibel Hoca, Tutku Hoca ya da Hüseyin Hoca bir sorgulamayla kendinizi bulduracak. Sizin dinlemeyi ve girmeyi sıkıcı bulduğunuz iddia ettiğiniz "Atölye" dersi belki de sonraki hayatınızın kurtarıcısı olacak. Bizde oldu. Sizde de olacak, emin olun!

Herkesin anlatacak bir hikayesi vardır. Kimi yazar, kimi şarkı söyler, kimi ise dans eder. "Ben kitap okumayı sevmiyorum ki zorunda mıyım?" diyebilirsiniz. Siz film izlemeyi de mi sevmiyorsunuz? Atölyelerde sadece kitap okuması değil film okuması da yapıyoruz. Malum okumanın merkezinde kitap vardır ama bileşenleri çoktur: Film okumak, gazete okumak, dergi okumak, arkadaşınızın tavrını okumak... Okumayı reddettiğinizde farklı okumalarınızı destekleyecek bu atölyeler ile kulağınızda üniversite yıllarında ve sonrasında işinize çok yarayacak farkındalıklar edinmiş olacaksınız. O zaman lütfen "Sizin için en iyi 3 kadın sanat yönetmeni kimdir?" sorusunun cevabını iyi düşünün. Çünkü bu ve benzeri sorular hayatınızın her anında size yöneltililecek. Belki hoşlandığınız kıza ya da erkeğe etkilemeye çalışırken belki geçmek istediğiniz ama çok zorlandığınız derste, sizi geçirsün diye öğretim görevlisini etkilemeye çalışırken... Yani sevecekseniz böyle sevin, samimi olun. Çünkü birbirimizin hikayesini duydukça geliyoruz, insanlaşıyoruz. Ve hikayeleri bazen istemesek de tartışmalarımızı yaptığımız atölye derslerinde öğreniyoruz.

"Kitap okumak sanattır." Bir kitap nasıl okunur? Nasıl incelenir? Yazarın ve kitabın yazıldığı dönemin kitaptaki yansımaları nasıl fark edilir? Gibi birçok şey burada öğrendim/ öğreniyorum.

Aslında estetik ve bilgi üzerine sorular sormayı, sorgulamayı bir önceki bildiğimizle bir sonraki bildiğimizi nasıl bağlayacağımızı, bir bil-

giye ulaşmak isterken hangi yollardan gideceğimizi makale inceleme ve yorumlamayı, karşılaştırmalı ve disiplinler arası eğitimi, aslında en önemlisi "Kimlik Sorgulamamızı" kısacası tüm deneyim ve bilgi birikimimizi nasıl harmanlayıp bizim için faydalı hale dönüştürerek kullanacağımızı Atölyede öğrendik ve öğreneceksiniz. Herhangi bir soru çözmek ya da bir şey tasarlamak için gereken ilhamı yakalayabilmek için onu öncelikle neler yaparak çağırmanız gerektiğini öğrendik ve öğreneceğiz. En önemlisi de biraz aklımızın biraz da kalbimizin içine girmeyi ve burada gördüklerimizi, duyduklarımızı özgürce dışa aktarmayı öğrendik ve öğreneceğiz.

Ne faydası var?

Okuduğumuz hangi kitabın size ne zaman faydası olacağını bilemezsiniz bu sebeple siz elinizden geldiğince "İstemem ama yan cebime koy." diyerek yaklaşın kitaplara. Bu sebeple sevmeyi de okuyun ya da okutulmaya çalışıldığında karşı koymayın. Her alanda kendinizi genişletmeye çalışın. Günün birinde inanır çok ama çok işinize yarayacak ve benim gibi okula misafir olduğunuzda "Teşekkürler" diyerek minnetinizi dile getireceksiniz.

Son önerim ne okursanız okuyun sunum becerilerinizi geliştirin. Siz kendinizden ne kadar emin olursanız -ki bence bu yukarıda bahsettiğim kırılma noktasını bulmakla başlıyor- karşınızdaki de o kadar emin oluyor sizden. Eğer ENKA'nın bize sunduğu fırsatları iyi değerlendirebilerseniz dışarı çıktığınızda bunu fark edecek ve fark edileceksiniz. En kötü ihtimalle kitabı okumamış olsanız bile derste duyduklarınızla fark edileceksiniz. Bu sebeple kendinizi kapatmayın, derse kulak verin.

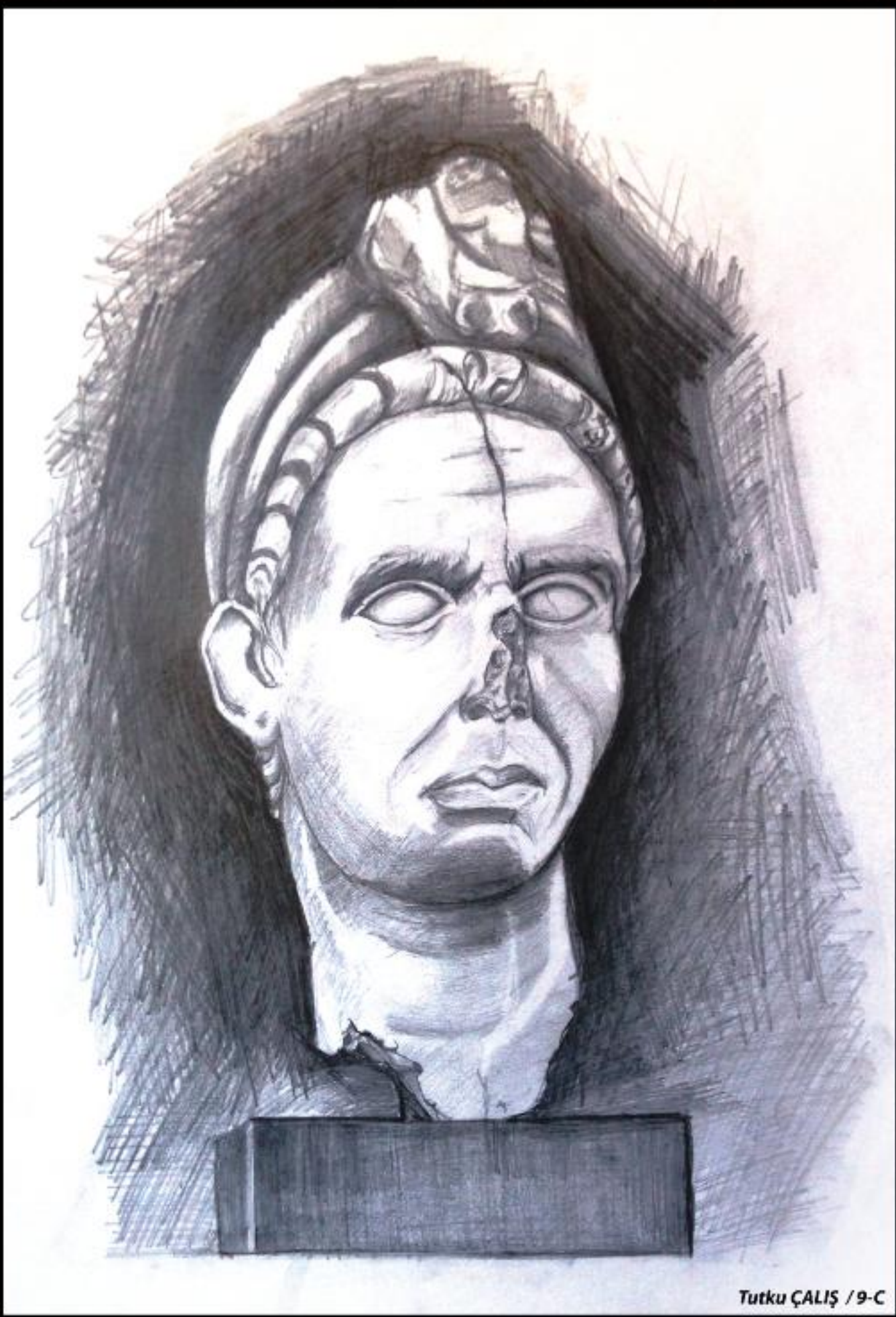
Böyle yazdığımı bakmayın okumanın sınırı yok. Üniversitede bunu daha iyi anlıyorsunuz. Dürüst olayım, aslında az önce söylediklerimin hepsi bana da daha önce söylenmişti. Ve ben de şimdi size söylüyorum. Ben farkında oldum az çok. İstiyorum ki bu yazıyla sizde de bir farkındalık oluştursayım. En azından tekrar düşünmenizi sağlayabileyim.

Bana burada şunu soruyorlar: Nereden öğrendin? "Atölyeden." Diyorum. Size de üniversitede soracaklar: "Nereden aklına geldi?" Şöyle içinizden düşüneceksiniz. Sonra sadece "Hiç!" diyeceksiniz çünkü aslında o "Hiç" bir yerden gelmedi. O, oradaydı. Sadece üstü biraz toprak, biraz toz ve biraz da taşı. Siz onları nasıl temizleyeceğinizi öğrenirsiniz. "Kitap Atölyelerinde" o kadar.

Keyifli atölyeler...

Elif Temiz / 11. Dönem Mezun

Mimar Sinan Üniversitesi/ İç Mimarlık Öğrencisi

Tutku ÇALIŞ / 9-C

Artık

Artık anıları içimde yaşatmak vakti sevgili.
 Artık geçen güzel zamanları,
 Geriye anı olarak bırakma,
 Yenilerini istememe vakti.
 Adını işittiğinde küçük bir gülümseme,
 Parfümünü duyduğunda biraz buruk yaz zamanları vakti.
 Parkta biraz şarkı dinlemek ilk günkü gibi,
 Artık fotoğrafları yakma vakti sevgili.
 Kalp denen yerde yaşatma vakti şimdi,
 Artık unutma vakti bizi.
 Şimdi sokağımı değiştirme vakti,
 Yeniden hayata başlamak,
 Bir Türk kahvesinden tat alma vakti.
 En güzel rüyanın kabusundan uyanma,
 Bu saatlerde suçlamama vakti kendimi.
 Beni seveni bulmayı bekleme,
 Belki bir ara sokakta onunla kahve içip,
 Bir daha görüşmek için anlaşma vakti.
 Beni seveni buldum ben sevgili;
 Şimdi hem sevilip hem sevme vakti.

Şevval BALABAN / 9-A

“Geçmişin Gölgesinde”

Bir nefes hissediyorum ensemde.

Ruhumu ele geçiren hatıralar artık her yerde.

Neden bilmiyorum,

Unutamıyorum geçmişimi.

Hayatıma bu denli tesir eden ne olabilir ki?

Onu hatırlıyorum.

Çıkaramıyorum zihnimden.

Duvardaki resmi, inat ediyor.

Sen bana bağımlısın, diyor.

Bağlısın çünkü ben senin her şeyimin,

Bir gölge gibi arkandayım,

Hep seninleyim.

Ne kadar istesen de kaldıramazsın beni rafa,

Başta şiddetle arzulanan, sıkılınca rafa kaldınlan tozlu

kitap değilim ben, diyor.

Haklı belki de!

Benimle yaşadı en büyük hüsrarı.

Çünkü bendim onun en sağlam limanı,

Aydınlatan bendim o sessiz karanlığı.

Ama olmadı.

Ben yaşamayı seçtim.

Onun kendini rahat hissettiği karanlık yuvası,

Benim cehennemim oldu.

Yapamadım.

Tutunamadım sevgilime.

Kaçtım çaresiz ama sakın yalnızlığıma.

Affeder misin beni?

Söyle!

Eskisi gibi 'Sen benim fenerimsin.' der misin?

Gözlerinin o hapsedici maviliği,

Beni yine tutsak etmeli.

Biliyorum, yaşananları ruhundan silmek kolay değil.

Ama geçmiş unutulmaz mı?

Benim için bir 'geçmiş' değil,

Yine ol hayatımın her zerresi.

Özgür bırakalım artık gölgelerimizi.

Hem ne suçları var ki?

Onlar aşkımızın en saf hali.

Birbirlerine hasret kalmasınlar,

Her aşık gibi kavuşsunlar.

Bedenleri farklı saatlerde farklı noktaları gösterse de,

Onlar saatleri unutup birleştirsınlar karanlıklarını,

Ve aydınlatsınlar "gölge" denen karanlıklarını.

Tülin Çelebi / Haz. A

Fotoğraf:
Cemil Mert KARAKAŞ / 10-B
Geçmişin Gölgesi

Yaşadığınız Yeri Ne Kadar Tanıyorsunuz?

Biz de bu yıl Dergi Birimi olarak bu soruyu kendimize sorduk ve fark ettik ki şehrimizde çok güzel yerler var ama biz bilmiyoruz. Biraz araştırdık ve yeni bir yazı dizisine başladık: Yaşadığımız Yeri Tanıyalım

Bu yılki sayımızda beş yeri tanıtarak başlayalım ve her yıl bunu arttırarak devam edelim istedik. Umarız yaşadığımız yerin doğal ve tarihi güzelliklerini fark etmenizi sağlar ve "Haydi gidip gezelim!" dedirtiriz.

Keyifli Okumalar...

Sapanca Gölü:

"Bir göl vardı Sakarya'da, adı Sapanca. Bu göl bir zamanlar verimli topraklara sahipti. Bu toprakların üzerinde de zengin ve varlıklı bir kasaba kurulmuş. Kasaba halkı zengin ve varlıklıymış ama gözlerini dünya malı bürümüş, bencillik ve cimrilik ruhlarını karartmış.

Bir gün, Adapazarı'nın güneyindeki Erenler tepesinde oturan, gözünü dünyaya kapamış, gönlünü aşk ve sevgiyle doldurmuş erenlerden biri, bu kasabaya inmiş.

Selâm vermiş, selamını almamışlar, konuk olmak istemiş, kimse "Buyurun," dememiş, hangi kapıyı çaldıysa yüzüne kapamış, bu fakir, fakat gönlü zengin dervişe bir bardak içecek su bile vermemişler.

Derviş gönlü bu, bir kınldı mı onanılmaz, onanlsa da faydası olmaz. Aksama doğru yorgun argın, aç ve susuz kasabayı terk ederken otelerde küçük bir kulübeden sızan mum ışığına doğru yönelmiş, "Bir de bu kapıyı çalayım belki bir gönül yoldaşı bulurum." diye düşünmüş.

Bu, kasaba halkına sapan yaparak geçimini sağlayan fakir bir sapancının iş yeriymiş. Kapıyı çalmış, az sonra sapancı güler yüzle konuğuna açmış kapıyı:

"Buyurun, hoş geldiniz, safa getirdiniz. Ocaktan tencereyi şimdi indirdim. Bir konuk göndermesi için Allah'a niyaz ediyordum, demiş.

Derviş memnun, baş köşeye oturmuş. Sapancı sofrayı kurmuş, nesi var, nesi yoksa dervişin önüne getirmiş. Yemekten sonra, içi talas dolu yatağını sermiş, konuğunu yatırmış. Sabah erkenden kalkmışlar. Derviş, Sapancı'dan izin istemiş, Sapancı da onu karşıdaki tepelere kadar uğurlamış. Dönüşünde bir de ne görsün, Kasabanın yerinde koca bir göl... Ne ev ne bark kalmış. Ne tarla ne sapan... Koca göl, hepsini bir anda yutuvermiş. Kendisinden başka hayatta kimsecikler yok. Dervişin ahi tutmuş, kırılan bir gönül, bir kasabaya mal olmuş. O günden sonra, bu koca göle Sapanca adını vermişler." der bir efsanesi

Sapanca'nın bir diğerine göre de derviş buyur eden bir çobandır ve koyunlarını otlatırken tanışır dervişle. Ona son ekmeğini ve suyunu verir. Derviş de onu alıp karşı tepeye çıkar "Ama sakın arkana bakma!" der. Çoban tepeye çıkar ama dayanamaz arkasına bir bakar ki her yer su dolmuş, köyü göl olmuştur ve bu çoban bugün Sapanca merkezde bir heykelle temsil edilir. Sapanca ile başlayan hikaye bir gölle son bulur ve bugün hem gezilecek güzel bir göl hem de Sakarya'nın su kaynağı olur. Doğusunda Sakarya Nehri, batısında İzmit Körfezi bulunan bu gölümüz deniz seviyesinden yaklaşık 33 metre yükseklikte olup uzunluğu doğu batı hattında 16 km, eni kuzey güney hattında 5 km kadardır ve her şeyiyle gezilmeye ve bilinmeye değerdir.

Maden Deresi-Şelalesi ve Mesire Alanı

"Karasu-Kocaali arasında içeriye doğru girince Cam Dağları'ndan kaynağını alan Maden Deresi'ne ulaşıyorsunuz. Adapazarı'na yaklaşık 1.5 saat, Karasu'ya 10 dakika uzaklıkta ve Kocaali sınırlarında yer almaktadır. Derenin sesini dinleyerek, yeşile bezeli bir derede yürüyüşler yapmak ve güzel bir kır tsofrası kurmak için ideal bir yerdir.

Derenin yukarısında gürül gürül akan bir şelale yar almaktadır. Şelaleye doğru tırmanış derenin içinden ya da maden çıkartmak için kullanılan dar ve tehlikeli mağara ve geçitlerden yapılmaktadır. Derenin içinden geçmek için özellikle yanınızda ayağa bağlanan ve kaymayan sandaletler olması gerekir. Dere içinde açılan yolları kullanarak yer yer karadan yer yer sudan ilerleyebilirsiniz.

Mağaralar ve taş balkonlar bir insan boyu kadar ve bir kişinin geçebileceği genişliktedir. Bazı bölgelerde bu mağara ve balkonlar yer yer daralır. Hatta sırt çantanızı elinize alıp ellerinizi ve dizlerinizi yere verip, emekleyerek ilerlemeniz gerekebiliyor. Eğer mağara ve geçitleri kullanacaksanız muhakkak spor ayakkabı yerine trekking botlarını tercih etmelisiniz. Çünkü yol boyunca 30 cm ile 1 metre arası patikalardan geçiyorsunuz ki bir yanı 100 metrelik uçurum, bir yanı ise dik bir yamaçtır. Bu dar ve nemli yolları kullanırken hayati tehlike oluşmaması açısından ayağınızda kaymayacak bir ayakkabı olması önemlidir.

Maden Deresi'nde konaklama seçeneği yoktur. Çadırınızı yanınızda getirmediyseniz Karasu veya Kocaali'ye gitmeniz gerekir. Ayrıca bölgeye giriş ücretlidir. Araba başına 15 TL gibi bir ücret alınmaktadır.

Çevrede ise meyve ve sebze yetiştiriciliği yapılmaktadır. Bahçesinde çalışan bir üreticiden hemen orada koparılan sebzeler alabilme imkanına sahipsiniz. Derenin sularından yararlanılan bir alabalık çiftliği de vardır. Uğrarsanız hem seyreder hem de balık alabilirsiniz.

Maden Deresi'nin çok eski zamanlarda ise kurşun, boraks, çinko ve altın madenleri yer almaktaymış. 1914'de işletmecileri bütün galerileri çökerterek bölgeyi terk etmiştir."

Taraklı İlçesi

"Eski adı "Dablar" olan Taraklı'nın Helenistik dönemde "Bytiniä" adını alan bölge içinde olduğu bilinmektedir. Hisar Tepe'de bulunan iki sarnıç M.O. I. bin ile M.O. 2000 arasında

tarihlemektedir.

Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan önce, Ertuğrul Gazi zamanında, Osman Bey'in Komutanı Samsa Çavuş Sakarya Vadisindeki Sorkun, Yenice Tarakçı (Taraklı) ve Göynük taraflarına akin düzenlemiş, Hristiyan ahalinin yaşadığı bu toprakları Bizanslılardan alarak Osmanlı Beyliği'nin topraklarına katmıştır.

Taraklı'nın Osmanlı topraklarına katılışı ile ilgili olarak yapılan inceleme ve araştırmalarda fethin tarihi olarak 1289 ile 1293 yılları arasında ihtilaf olmakla birlikte, Taraklı'nın

Osmanlı Beyliği topraklarına katılışı Beyliğin Anadolu Selçuklu Devleti'ne yarı bağlı olduğu yıllara rastlar. Ayrıca Taraklı'nın fethinde Samsa Çavuşla beraber kesin iş birliği içinde olan Harman-Kaya Beyi Köse Mihail'in de etkisi olmuştur.

Yavuz Sultan Selim'in Mısır Seferi'ne çıkarken Taraklı'da konaklayarak Veziri Yunus paşa'ya yaptırdığı ve şu anda kendi adıyla anılan **Yunuspaşa Camii** diğer adıyla kubbelerindeki kurşunlarla ünlü **Kurşunlu Camii** 1517 yılında tamamlanmıştır.

Evliya Çelebi Seyahatnamesinde bahsedildiği üzere ilçede halkın şimsir kaşık ve tarak yapması nedeniyle adının **Yenice Tarakçı** olarak anıldığı belirtilmektedir. Bu isim zamanla halk dilinde **Taraklı** olarak değişmiştir.

Evleriyle meşhur olan bu ilçe, uzun yıllar ayakta kalabilmiş ve yemyeşil bir doğanın içinde kurulmuştur. **Hıdırlık Tepesi** ve **Taraklı Hisarının** yamaçları ile bu iki tepe arasındaki vadide kurulu, Taraklı'ya, Göynük tarafından gelen dere de aynı bir güzellik katmaktadır. Tarihi evlerin bazıları üç asrın üzerindedir. Bu evlerin genel karakteristiği Osmanlı şehir dokusunu oluşturan üç katlı ev biçimidir. Her sokağıyla sizi geçmişe götüren bu ilçeye İzmir "Şirince" gibi belki de dünyanın sonu geldiğinde yıkılmayacak yerlerdendir. Emin olun gittiğinizde pişman etmeyecek sizi. Çilek seviyorsanız mutlaka bahar ayını tercih edin. Sizi çiçek ve çilek kokularıyla Geyve tepelerinde bekleyen bu köye bir şans verin.

Acarlar Longozu- Karasu Sakarya

"Dünyanın en önemli ikinci longozu olan Acarlar Longozu, 1,562 hektarlık bir alanı kapsar. 25.06.1998/6526 sayılı Bursa Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu kararı ile 1.derece doğal sit alanıdır.

Koruma bölgesi içinde bulunan Acarlar Longozu, yaz aylarında kurumakta kışın ise su birikintisi ile oluşmaktadır. Yazın suları çekilen longozun toprakları köylüler tarafından tarım arazisi olarak kullanılır. Longozun çevresi bütünüyle dişbudak ormanlarıyla çevrilidir ve bu ağaçlar yer yer gölün bataklık kesimlerine sokulmaktadır. Bu bölgelerde sülün, çulluk ve yaban ördeği gibi hayvanlar yaşam sürer. Bunun haricinde çeşitli balık türleri de vardır.

Acarlar Longozu, Sakarya'da ilindeki Karasu ve Kaynarca ilçeleri arasında yer alır. Karasu'nun Karadeniz'e olan yakınlığı nedeniyle Longoz da Karadeniz'e yaklaşık 700 metre uzaklıktadır.

Buraya toplu taşıma araçları ile gelebilmek için Karasu ve Kaynarca ilçelerine uğranması gerekir. Ya da çeşitli turizm şirketlerinden otobüs bileti alıp Sakarya'ya gittikten sonra bölgede bulunan köylere giden çeşitli minibüsler ile Longoz'a kolayca ulaşılabilir.

Longozda sosyal etkinlik olarak tekne ve bisiklet turları yapılır. Ziyaretçiler yaklaşık 2300 tür bitki çeşidi ile karşılaşabilirler. Su menekşesi, su lalesi ve nilüferleri Longoz'un birer sembolü durumundadır.

Acarlar longozu'na giriş ücretsizdir fakat orada yapılan çeşitli aktiviteler için bazı ücretler ödenmesi gerekir. Ayrıca Longoz'u ziyaret için belirli bir saat dilimi yoktur.

Evliya Çelebi'nin yazdığı ve Longoz'u ziyaret için belirli bir saat dilimi yoktur. Evliya Çelebi'nin yazdığı ve Longoz'u ziyaret için belirli bir saat dilimi yoktur.

Justinianus Köprüsü (Beşköprü):

Tarihi Justinianus Köprüsü halk ağzında bilinen adıyla Beşköprü. Çark Deresi üzerinde yer alan köprü erken Bizans döneminin Anadolu'daki en görkemli anıtsal yapılarından birisidir. Bizans İmparatoru Justinianus tarafından M.S 558-560 yıllarında yaptırılan, Erken Bizans döneminden günümüze kadar sağlam olarak gelebilmiş olan bu taş köprü, 365m uzunluğunda, 9,85m genişliğindedir. Batı ucunda tak izi, doğu ucunda apsitle yapı ve köprü ile ilgili tonozlu yapı kalıntıları

Kaynakça

- Gündem "Sapanca Gölü Efsanesi" <http://www.gundem.be/tr/turkiye/sapanca-golu-efsanesi>. 19.10.2017
Sapanca. Grafik 1: [sapanca.com.tr](http://www.sapanca.com.tr), 19 Ekim 2017 https://www.sapanca.com.tr/images/sapanca_golu.jpg
Akrepşue "Maden Deresi-Kalp Mknatsı Sakarya" <http://akrepşuedamla.blogspot.com.tr/2014/11/maden-deresi-kalp-mknats-sakarya.html> 02.03.2018
Taraklı Belediyesi "Taraklı'da Gezilecek Yerler" http://www.tarakli.bel.tr/gezilecek_yerler.asp. 19.10.2017
http://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/sakarya/gezilecek_yer/justinianus-koprusu 19.10.2017
Görsellerin kaynağı: <https://www.tripadvisor.com>
[sapanca.com.tr](https://www.sapanca.com.tr), 19 Ekim 2017 https://www.sapanca.com.tr/images/sapanca_golu.jpg
[pedalliyor.com](https://www.pedalliyor.com), 19.10.2017 <http://www.pedalliyor.com/asset/upload/files/gunubirlik-bisiklet-turlari/sapanca-golu-bisiklet-turu/1428143374493>

bulunmaktadır.

Justinianus kelimesi Latince'de, "köprü" olarak geçmektedir. Fakat bunun bir ad olduğunu düşünen Rum halkı, köprüyü "Pons Köprüsü" anlamında "Ponte-gephyra" diye anmaya başlamıştır. Sonraki dönemlerde, o ad Pente-gephyra'ya (Beşköprü'ye) dönüşmüştür. Karayolları Genel Müdürlüğüne 1995 yılında onarılan köprünün taşıt trafiğine kapatılmış ve köprünün her iki ucuna üçer basamak yapılmıştır. Büyük taş yapısı ve o taşların altında yatan dünyanın en eski tarihi ile belki de tarihi bir yolculuk için ilk durak olmalıdır. Günümüzde pek çok gezi ve aktivitenin yapılması istenen köprü tarihi dokusunun bozulması korkusuyla maalesef gerekli değeri görememektedir. Sunu düşünmeden edemiyor insan: Yurt dışına çıktığımızda gezmeyi çok sevdiğimiz antik yapıları yani başımızdayken neden gezemiyoruz. Sanırım bu noktada "özentilik" ve "kendi kültürünün farkında olmama"yla ilgili eksikliklerimiz ine karşımıza çıkıyor. Umarız bunun farkına varır ve bu köprünün hakkını veririz.

Yaşadığımız şehrin bu güzellikleri bizlere aslında ne kadar güzel ve tarihi bir şehirde yaşadığımızı gösteriyor. Sosyal açıdan çok farklı kültürleri içinde barındıran ve İstanbul'a yakınlığıyla hem tarım hem de sanayi açısından çok önemli bir şehir olan Sakarya'ya biraz daha farklı bir açıdan bakmak gerekiyor. Uzaklara bakmadan önce yakınımıza bakalım. Görülecek birçok değer var, emin olun.

Dergi Birimi

"Olmak ya da olmamak, işte bütün mesele bu!"

William Shakespeare / Hamlet

"Olmak ya da olmamak, işte bütün mesele bu!
Düşüncemizin katlanması mı güzel
Zalim kaderin yumruklarına, oklarına
Yoksa direktip bela denizlerine karşı
Dur, yeter demesi mi?
Ölmek, uyumak sadece!
Düşün ki uyumakla yalnız
Bitebilir bütün acıları yüreğin,
Çektiği bütün kahrılar insanağlunun.
Uyumak, ama düş görebilirsin uykuda, o kötü.
Çünkü, o ölüm uykularında
Sıyrıldığımız zaman yaşamak kaygısından
Ne düşler görebilir insan, düşünmeli bunu.
Bu düşüncedir felaketleri yaşanır yapan.
Yoksa kim dayanabilir zamanın kırbacına?
Zorbanın kahrına, gururunun çiğnenmesine
Sevgisinin kepaze edilmesine
Kanunların bu kadar yavaş
Yüzsüzlüğün bu kadar çabuk yürümesine
Kötülere kul olmasına iyi insanın
Bir bıçak saplayıp göğsüne kurtulmak varken?
Kim ister bütün bunlara katlanmak?
Ağır bir hayatın altında inleyip terlemek
Ölümden sonraki bir şeyden korkmasa
O kimsenin gidip de dönmediği bilinmez dünya
Ürkütme yüreğini?
Bilmediğimiz belalara atılmaktansa
Çektiklerine razı etmese insanları?
Bilinç böyle korkak ediyor hepimizi:
Düşüncenin soluk ışığı bulandırıyor
Yürekte gelenin doğal rengini.
Ve nice büyük, yığıtçe atılışlar
Yollarını değiştirip bu yüzden
Bir iş, bir eylem alma gücünü yitiriyorlar."

William Shakespeare / Hamlet

"Dünya, büyük bir tiyatro sahnesi gibidir. Herkes bu sahnede rolünü oynar, rolü bitince de bu sahneyi terk eder." der **Shakespeare ya da "Tiyatro aşka benzer. İnsanı hazin hazin ağlatır. Ama verdiği acının gücünde bir başka tat bulunur. Tiyatro evrene benzer. İnsanı doya doya güldürür. Ama yansıttığı tuhaflıklar, gülerken ağlamak için istekler doğurur."** der **Namık Kemal**.

Namık Kemal, Şinasi, Oscar Wilde ya da Muhsin Ertuğrul hiç değişmez istekleri, hep sahnededir gözleri. Bazen Othello olur bazen Kral Lear ya da Zekiye. Trajediden Gölge Oyununa bir sanattır tiyatro. Bazen ağlatır bazen güldürür bazen de her iki duyguyu da hissettirir. Sahnede olmak ve kırmızı perdenin arkasında "Ve perde!" sözünü duymak için bekleyen birçok kalp okulumuzda da atmaktadır. Her yıl farklı bir oyunla seyircisini buluşturan okulumuz Tiyatro Kulübü kendini Tuğba Batman'ın yazısıyla sizlere tanıtıyor.

Keyifli Okumalar.

"Okulumuz Tiyatro Kulübü **Enkabare** adı altında beş yıldır her mayıs ayında farklı bir oyun sergilemektedir. Şimdiye kadar **"Karanlıkta Komedi, Çılgın Dünya, Tersine Dünya, On İkinci Gece"** ve son olarak da bu sene **"Oyunun Oyunu"** adlı tiyatro eserlerini seyircisiyle buluşturur. Her yıl sahnelediğimiz oyunlar gerek okul öğrencileri gerekse öğretmenler ve idarecilerimiz tarafından büyük beğeni toplamaktadır. Her yıl çıkarılan oyunların yanı sıra okul içi etkinliklerde kulüp dışından arkadaşlarımızın da katılımıyla yapılan şiir ve tırat dinletileri de en az sahnelediğimiz oyunlar kadar beğeni toplar.

Kulübümüzün ilk yıl ssahnelendiği **"Karanlıkta Komedi"** adlı oyun **Peter Shaffer**'in yazdığı bir oyundur. Türkiye'de ilk defa İstanbul Devlet Tiyatrosu, tarafından 1998/1999 sezonunda AKM Oda Tiyatrosu'nda sahnelenmiştir. Kulübün ilk yılı olmasına rağmen sahnedeki performansları izleyenleri oldukça etkilemiş, kulübümüz için ses getiren bir başlangıç olmuştur. Ayrıca oyunumuzda kullandığımız kostümler ile Sakarya Büyük şehir Belediyesi Liseler Arası Tiyatro Şenliği'nde "En İyi Kostüm" ödülünü de kazandık.

İkinci yıl oynanan **"Çılgın Dünya"** oyunu İspanyol edebiyatında **Cervantes**'ten sonra en önemli yazar olarak görülen **Lope De Vega** tarafından yazılmış, günümüze ayna tutan bir komedi oyunudur. Oyun komik replikleri

ile okul içinde ses getirmiş oyunu izleyen öğrenciler oyunun replikleri ile eğlenmişlerdir.

Üçüncü oyunumuz **"Tersine Dünya"** adlı oyun edebiyatımızın en önemli yazarlarından biri olan **Orhan Kemal** tarafından yazılmıştır. Temeli bir drama dayanan ve yer yer komik sahneler de içeren bu oyun kulübümüz tarafından günümüzün en önemli sorunlarından biri olan **kadın-erkek** eşitsizliğine dikkat çekmek amacıyla oynanmıştır. Oyunculukları ve kullanılan müzikleri ile izleyenleri oldukça etkilemiştir. Ayrıca kulübümüzün oynadığı ilk yerli oyun olmasıyla da dikkatleri fazlasıyla çekmiştir.

Dördüncü oyunumuz **"On İkinci Gece"** adlı oyun ünlü İngiliz tiyatro yazarı **W. Shakespeare**'ye aittir. Bir dönem komedisi olan "On İkinci Gece" gerek oyunculuklarla gerekse kostüm ve dekorlarla en beğeni alan oyunlarımızdan biri oldu. **"On İkinci Gece"** oyuncu olarak en geniş kadröye sahip oyunumuzdu. Oyunun içindeki ağır ve ağırlıklı anlatımın yanı sıra gündelik hayatımızla özdeşleşmiş esprilerle de daha samimi bir hale getirilmiştir.

"Tiyatro, insana, insanı, insanla, insanca anlatma sanatıdır." Kulübümüzün de en temel amacı budur. Provalarda atılan kahkahalar, yer yer yaşanan zorluklar sahneye çıkana kadardır. Kulübümüzdeki her öğrenci sahneyi çok sever. Öyle ki birlikte oyun izlemeye gittiğimizde sahnedeki oyuncuları kıskanır, o oyuncunun yerinde olmayı isteriz. İzlediğimiz her oyun ardından oyunun dekorları, kostümleri ve oyunculukları hakkında yorumlar yaparız. -ki bu bizi de geliştirir- Tiyatro Kulübü olarak insana, insanı, insanla, insanca anlatırken aslında bir yandan da insan olmayı öğreniriz.

Farklı bakış açıları geliştirmeyi, başkalarının hayatlarını onları canlandırarak -o olarak- anlamayı ve anlatmayı amaçlıyoruz. Hayata ayna tutan ve **Hamlet'in de dediği gibi "Olmak ya da olmamak..."** sorusunu hem kendimize sorduğumuz he de seyirciye sordurduğumuz büyüklü dünya tiyatro her zaman vazgeçilmez bir sanat dalı olmuş ve olmaya da devam edecektir. Biz de her yıl sahnelediğimiz oyunlarla sahnede büyüyecek hatta devleşeceğiz.

Herkes şimdiden keyifli seyirler...

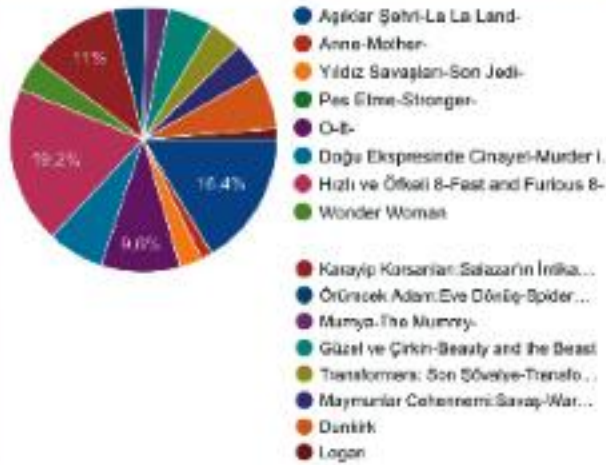
Tiyatro Kulübü/Tuğba Batman

Neleri İzledik? Hangilerini Beğendik?

Bu yıl da sizlerle birlikte en sevdiklerimizi belirledik. Hem bugünden konuştuk hem de geçtiğimiz yüzyılın ses getiren filmlerini derledik ve sizlere yaptığımız anket ile ulaştık. Aldığımız dönütler sayesinde de anladık ki hepimiz film izlemeyi seviyoruz. Günümüzü değerlendirebileceğimiz en iyi aktivitelerden birisi gibi görüyoruz. Sonuç bu olunca da her sene binlerce film vizyona giriyor, bincelerce ödül dağıtılıyor ve binlerce izleyici sinemalara akın ediyor. Bizler de buradan yola çıkarak sizlere sorduk: "Neleri izledik? Neleri beğendik?" Aldığımız cevaplar doğrultusunda da kendi değerlendirmelerimizi sizlerle paylaşıyoruz. Keyifli okumalar...

2016-2017 yılları arasında vizyona girmiş yabancı filmlerden hangisi size göre yılın en iyi filmiydi?

Öncelikle sizlerle geçtiğimiz yılın en iyi filmlerini seçtik, yandaki tabloda görüldüğü üzere geçen yılın en iyisi olmayı "Hızlı ve Öfkeli" serisinin 8. filmi hak etmiş. İlk filmi 2001 yılında çekilen seri anlaşılan okulumuzda hala izlenmekte. Öyle ki geçen yılın en iyi film dalında Oscar ödülünü kazanan "La La Land"ı bile geride bırakmış. Yine bir devam filmi olan "Karayip Korsanları: Salazar'ın İntikamı" ise bekleneni karşılayamamış. "Hızlı ve Öfkeli 8" filminin ilk sıraya yerleşmesinin sebebi de muhtemelen ana karakterlerden birisini canlandıran Paul Walker'ın 2013 yılında geçirdiği trafik kazasında ölmesinden sonra serinin devamının nasıl olacağı sorusuydu. Anlaşılan ENKA toplumu olarak bizler de aynı soruyu merak etmişiz.

Size göre 2016-2017'nin en iyi yerli filmi hangisiydi?

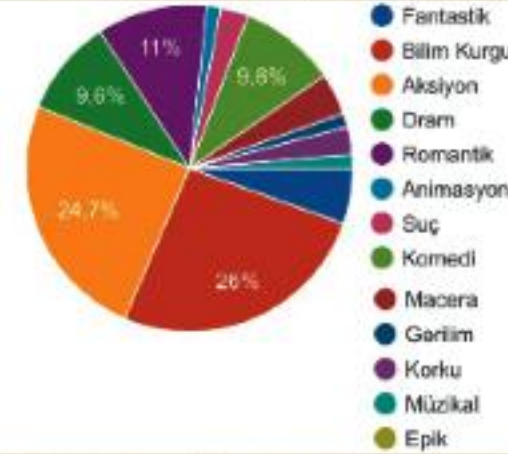
Geçtiğimiz yılın en iyi yerli filmlerini seçmek konusunda da neredeyse bütün ENKA hemfikir olmuşuz. Yandaki grafikte görüldüğü üzere hepimizin kalbinde "Ayla" filmi yer edinmiş gibi. Gerçek bir olaydan yola çıkılarak hazırlanan "Ayla" filmi, Koreli küçük bir kızın Kore Savaşı sırasında Türk bir asker ile tanışıp birlikte geçirdikleri hayatı anlatmakta. Oldukça dramatik bir film olmakla birlikte Türkiye'de büyük ses getirmiştir. Vizyona girdiği andan itibaren de 4.807.301 izleyici ile buluştu. Bunun yanında Gülse Birsal'ın "Aile Arasında" filmi de Türkiye'de iyi bir komedi filminin yapılabileceğinin bir göstergesi niteliğindedir.

Sizce bu yıl vizyona girmiş olan filmlerden hangisi en iyi olmayı hak ediyor?

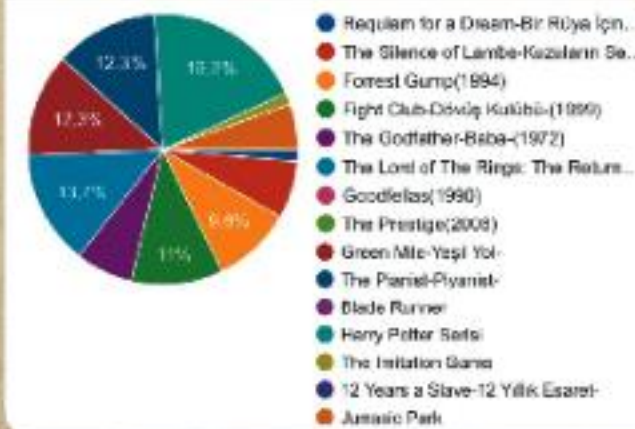
Bu yıl mart ayının başına kadar vizyona girmiş olan filmler arasında yapılan seçimlere göre bir devam filmi olan "Labirent: Son İsyan" filmi en iyi film olmuş. Buradan da anlaşılabileceği üzere ENKA hikayeye başladıktan sonra devamı

gelen filmlerini seviyor. Hatta bu sene en iyi film dalında Oscar ödülü alan "Suyun Sesi" dahi üçüncü sırada yer almış. Bunun bir sebebi de Sakarya'daki sinemalarda filmin uzun süre kalmaması ve seanslarının az olmasıdır. Bu filme oranla her sinema salonunda rahatlıkla seans bulabileceğiniz "Arif V 216" filmi de ikinci sırada yer almayı başarmış. Cem Yılmaz'ın bilim kurgu ile komediye bir araya getirmeye çalıştığı bu film büyük tartışmalara yol açmıştı. Kimisi filmin komik olduğunu savunurken kimisi sadece nostaljik olduğu için izlenebileceğini düşünüyordu. İki durumda da filmin başarıyı yakaladığını görüyoruz.

Sizce yüzyılın filmi hangisiydi?

Yüzyılın filmlerini seçmek hepimiz için zor olsa gerek. Size sunduğumuz seçenekler arasında o kadar güzel filmler vardı ki bizler dahi seçenekleri belirlemede zorlandık. Hatta pek çoğumuz keşke ikinci ya da üçüncü seçenek olsaydı dedik fakat bu durumda yüzyılın filmi seçmek daha zor olacağı için verilen cevapları tek şık ile sınırlandırdık. Öyle ki sonuçlar da birbirine çok yakın çıktı. Bir bilim kurgu türü olan "Avatar" filmi ENKA tarafından verilen yüzyılın filmi nişanını kazandı. Onu takip eden film ise yine bir bilim kurgu filmi olan ve Christopher Nolan yönetmenliği ile çekilen "Inception" oldu. Bu sonuçtan da anlaşılabileceği üzere ENKA'nın bilim kurgudan vazgeçmeye niyeti yok.

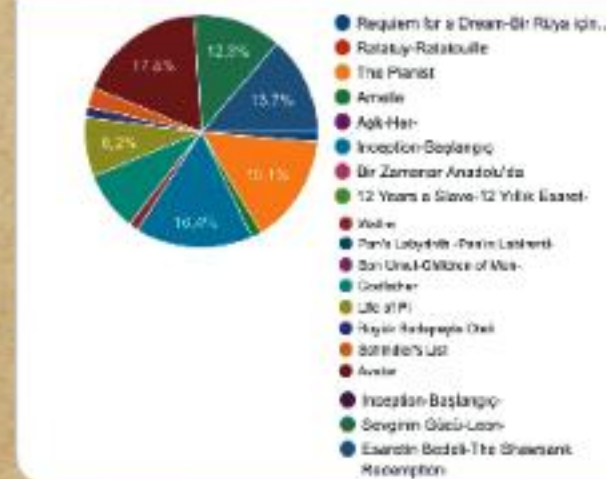
Potter serisinden vazgeçememiştir. Bu yıl da sizlerle en sevdiklerimizi seçerek ve sinema ile buluştuk. Sanat ile iç içe yaşamamız ve bizlerle düşüncelerinizi her zaman paylaşmanız temennisiyle...

"Sinema, duygular, düşler ve içgüdü dünyalarını anlatmak için en iyi araçtır."- Luis Bannuel

Dergi Birimi

Hangi film türünden hoşlanırsınız?

Sizlere hangi film türünden hoşlandığınızı da sorduk. Aldığımız cevaplara göre ENKA bilim kurgu filmlerini daha çok seviyor. "Okulumuzda bilimle ilgilenen çok kişi olduğundan olsa gerek." diye düşündük bizler de. Bunun dışında sorduğumuz sorulara verilen cevaplar da yine çoğunlukla bilim kurgu ve aksiyon filmleri üzerine olmuş. Günümüzde özellikle bilgisayar teknolojisinin gelişmesi ile daha da iyi filmler ortaya konmaya başlanınca izlemek de daha büyük bir zevk vermeye başladı anlaşılan.

Bildiğiniz üzere bazı filmler de sinemaya kitaplardan uyarlanıyor. Sizce bu dalda en iyi film hangisidir?

Pek çoğumuz izlediğimiz filmlerin kitaplardan uyarlandığını bilmemekteyiz, tabi eğer bu film bir "Açlık Oyunları" ya da "Harry Potter" değilse. Örneğin, sizlere sunduğumuz seçeneklerin çoğunu bizler de sizler için anketimizi hazırlarken öğrenmiş olduk ve sonuç olarak "Harry Potter" serisi en iyi uyarlama olmayı başardı. Çünkü günümüzde de hala pek çok kişi hem kitaplardan okumakta hem de filmlerini büyük bir zevkle tekrar tekrar izlemektedir. Görünüşe göre ENKA olarak bizler de Harry

Entre Viajar y Vivir. ¿Qué te parece?

Viajar es experiencia, la experiencia son recuerdos y los recuerdos conforman nuestra vida. Por tanto, viajar es vida. Hay gente que vive para viajar y otros que viajan para vivir. Yo no encuentro diferencia. Desde pequeño siempre he querido descubrir nuevos países, culturas, gentes y costumbres. En cuanto cumplí 18 años hice mi primer viaje al extranjero con mis amigos, fuimos a Irlanda y desde entonces no he parado. Con más amigos, en pareja, con la familia o solo, viajar es siempre una oportunidad para conocer personas y culturas, pero también para conocerte a ti mismo. Además de seguir viajando por Europa, no he dudado en saltar al otro lado del océano y recorrerme Estados Unidos desde Nuevo México hasta Canadá. En África pasé tres semanas viajando por Marruecos y otra descansando y relajándome en las maravillosas playas de Zanzíbar en Tanzania.

En el lejano oriente he podido disfrutar de la exótica comida y paisajes de Tailandia, Sri Lanka o Indonesia.

Comer gusanos, bañarte en playas increíbles de arena blanca y aguas calientes, nadar con

delfines y ver ballenas azules y arrecifes de coral, descender hasta el interior de un volcán o conocer simpáticos monos son algunas de los cientos de experiencias que he podido vivir gracias a mis viajes. Residiendo actualmente en Turquía he aprovechado para visitar todos los lugares interesantes tanto dentro del país (desde el Mar Negro a la Costa Turquesa pasando por la Anatolia profunda y sin olvidarme de la zona oriental con joyas como Kars y en el sureste Urfa y Mardin) como alrededores (Grecia, Bulgaria, Georgia, Armenia, Irán y Chipre). Por eso, porque vivo aquí mi próximo objetivo es Israel y Jordania. Voy a seguir viajando todo lo que pueda. ¡Siempre buscando nuevas aventuras!

Rafael RISQUEZ
NAVASAS / Profesor
de español

Tandık Topraklardan Uzaklara

Saatten habersizce yürüdükten sonra bulunduğun yerin ve saatin yabancılaşması...
Ayaklar daha fazla kaldıramaz bedeni ve beden bırakır bir kaldırım kenarına kendini.
Tek dileğin eve varmaktır ama evin yolunu tutamaz olmuşsundur.
Evden ötürü...

Kınılmak için yer ararsın. Amacın ağlatılmak değil de ağlamaktır. Başkasına ihtiyaç duyarsın. Işıkları kapatırsın, perdeyi çekersin sonuna kadar ve acının seni bulmasını beklersin. Gözlerini kapatırsın, uyumak değildir amacın ama uyuyakalırsın.

Nefesini tutarsın kalp atışlarını duymak için ama tek duyduğun zihninin huzurla ağlamasıdır. Ağlamak bile huzurludur ağlamasını bilene.

Gözyaşların ilk defa sana bir şey anlatmak ister ama sen anlamazsın.

Hayat oynar insanla ya da zihindir tüm bu kurmaca.

Bir ses ararsın, bulamayınca zihnin canlandırır senin yerine.

Hayatın sonunu merak edersin ama bir muammadır sadece.

Kütüphaneden aldığın kitabın son sayfasının yırtık olması, tam çiçeğin tomurcuk açacak derken çiçeğinin kuruması, daha üç koca sene var derken okulun bitmesi;

"Yaş otuz beş yolun yarısı eder." diyen Cahit Sıtkı'nın kırk altı yaşında ölmesine benzer. Hangisi daha dramatiktir bilinmez.

Belki de bilinmemesi en iyisidir.

Herkes için...

Okul, insanın hayatının bir kesiti değildir. Okul, okul sonrasını takip eden yılları da belirleyendir.

Okul, hayata başlangıç değildir.

Okul, hayatın ta kendisidir.

Okul ya yolunu çizmez ya da çizmene yardım eder. Yolumu çizdim mi bilmem ama on bir koca sene, dile kolay.

Hayatın; başladığı, anlamını öğrendiğim ve hayatı yaşadığımı hissettiğim tüm anları barındıran okula veda vakti.

Dile kolay, bana değil.

Bundandır bu kadar üzülmem.

Artık yalnız bir göçmenim herkes gibi.

Yuvadan ayrılan bir kuş, tek korkusu uçamamak...

Kaygımın tek nedeni benmişim gibi gözükse de öyle değil aslında.

Korkumu ve karamsarlığımı bir sonrakilere miras bırakabilme ihtimalimdir bir diğer kaygı nedenim.

Hiç beklemezdim yürümeden düşmeyi ama oldu bir kere.

Ayağa kalkmak bu kadar zor olmamalı.

Belki de kalkmaya gücümün olmamasından değil de kalkmaya cesaret edemeyişimdenidir, ayağa kalkamamam.

Hayat devam ediyor istesen de istemesen de.

Kendi haline acıyıp neyi beklediğini bilmeden beklemek mi, son seferle bu topraklardan gitmek mi?

Eren Can Kılıç / 9 A

Görselin Kaynakçası: Mactrast, Falling in Leaves, 18 Nisan 2018 <http://www.mactrast.com/2013/10/wallpaper-weekends-falling-leaves/>.

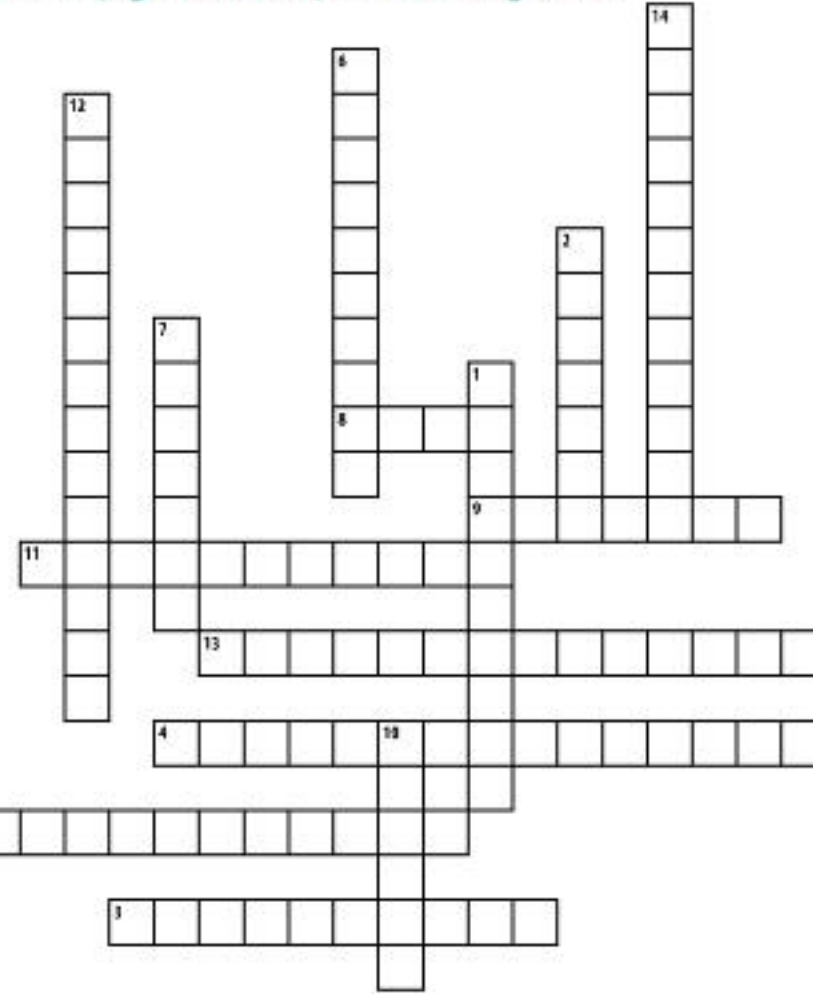
1. 'Kemal Sağıdık Göğçeli' adlı yazarımız kimdir?
2. Seray Şahiner'in 'Leyla' adlı karakteri işlediği romanın adı nedir?
3. Dergi kapağımızın çizimi kime aittir?
4. 'Saçlarına Gece Bulaşmış Fırtınalı Kadın' adlı şiirin şairi kimdir?
5. 'Seyahat ve Yaşam Arasında' adlı yazı kime aittir?
6. 'Vatan Şairi' olarak adlandırılan şair ve yazar kimdir?
7. Dergi birimimizin ziyaret ettiği haber yayın kurumunun adı nedir?
8. ENKA Lisesi olarak seçtiğimiz 2016-2017 yılının en iyi filmi hangisidir?
9. Okul toplumunun en çok tercih ettiği film türü hangisidir?
10. Okulumuzda 'Yüzyılın Film'i' başlığı altında seçilen film hangisidir?

11. Kitaptan sinemaya uyarlanan filmlerde en çok sevilen seri film hangisidir?

12. Hayattaki tercümesi dolayısıyla 'ırk' sözcüğünü tehlikeli bulan yazarımız kimdir?

13. Dergimizde alıntılarına yer verdiğimiz Aldous Huxley'e ait kitabın adı nedir?

14. Dergimize röportaj veren, mimarlıktan sinema eleştirmenliğine adım atan ünlü yazar ve eleştirmen kimdir?

1. YAŞAR KEMAL
2. ANTABUS
3. TUTKU ÇALIŞ
4. İLBER ATAY ASLAN
5. RAFAEL RİSQUEZ NAVAİJAS
6. NAMIK KEMAL
7. CNN TÜRK
8. AYLA
9. AKSİYON
10. AVATAR
11. HARRY POTTER
12. KARIN KARAKAŞLI
13. CESUR YENİ DÜNYA
14. ATILAN DÖRSAY

BARIŞ KİTAP & KİRTASİYE ORGANİZASYON

Hakan AYKAN

1987'den beri

"farkı anlamak için, okuyun"

Tikir Tikir Eğitim
okulistik
okulistik.com Sakarya Temsilciliği

Kültür kitapları, kişisel gelişim kitapları ve her türlü kırtasiye malzemeleri bulunur

BAŞKA YERDE ARAMAYIN
bize gelin

ADRES: Semerciler Mah. Yuvarak Sok Tansel İşhanı
No: 6 Adapazarı / SAKARYA

Telefon: 0 264 2732857 - 2779131
Fax : 0 264 2732857

ihtiyacınız olan bütün kitaplar burada !

"Sağlıklı" Okul Kıyafeti

Ryn®
OKUL KIYAFETLERİ

Anti-Bakteriyel

Mantar yapmaz.

Kaşıntı yapmaz.

Kolay alev almaz.

Çok yumuşak

Makinede yıkanabilir. / Çabuk kurur.

Çekmez. / Tüylenez.

Alerjik astımda ideal.

Sıcak /Rahat /Dayanıklı

RYN Okul Dünyası gelecek nesillere, sağlığı tehdit etmeyen, güvenilir ve üstün kaliteli malzemelerden üretilmiş okul kıyafetleri sunar.

SERTİFİKALARIMIZ

Organik pamuk nedir?

"Organik" terimi tarım ürünlerinin yetiştirilme ve işlenme metodunu ifade etmektedir. "Organik" kelimesi, doğal metodlar ve materyaller ile yapılan tarım işlemleri sonucu üretilen ürünü ifade eder. "Sertifikalı organik" ise, bağımsız ve akredite edilmiş kontrol firmaları tarafından başlangıçtan sona takip ve denetiminin yapıldığı ürünleri ifade eder.

Organik ürün nedir?

Organik ürünler, yetiştirilme süreçlerinde herhangi bir kimyasal kökenli madde kullanılmadığından dolayı insan sağlığını tehdit etmeyen ürünlerdir.

 **ORGANİK
ÜRÜN**

 **YIKAMA
GARANTİLİ**

www.ryn.com.tr

Ahmet ULUÇ
0 544 511 51 21

Tel / Faks : 0 264 272 72 80
Semerciler Mahallesi Çark Caddesi
Şaban Hoca Apt. No.123 Kat.1 Adp.